

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน
บริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

นางสาวสุนทรี เลิศล้ำ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2554

Factors Relating to Work Safety Behavior of Employee in Rhodia Thai Holdings

Limited

Miss Suntaree Loetlum

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2011

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด
ชื่อและนามสกุล	นางสาวสุนทรี เกศล้ำ
แขนงวิชา	บริหารธุรกิจ
สาขาวิชา	วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ศรีธนา บุญชูเศรษฐ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ศรีธนา บุญชูเศรษฐ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชนิษฐ์ ชูณหพันธ์รักษ์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมพงษ์ มีสมนัย)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของ
พนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

ผู้ศึกษา นางสาวสุนทรี เลิศล้ำ **รหัสนักศึกษา** 2533000812 **ปริญญา** บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ศรีธนา บุญญเศรษฐ์ **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด (2) ศึกษาปัจจัยด้านความรู้และลักษณะงานที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด (3) เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (4) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

การศึกษานี้ ประชากรแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ พนักงานระดับปฏิบัติการและหัวหน้างานจำนวน 34 คน และกลุ่มที่ 2 คือ ผู้จัดการจำนวน 5 คน สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคว์สแควร์และการทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า (1) พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด อยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันอันตรายอยู่ในระดับสูง (2) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานและลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน (3) พนักงานที่มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าเป็นเพศชาย มีอายุ 41 – 45 ปี ระดับการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. มีอายุการทำงาน 16 -20 ปี ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงานจากที่อื่น เคยมีประวัติการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยจากที่อื่น ช่วงเวลาที่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยครั้งล่าสุด คือ 3 เดือนและไม่เคยเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน (4) แนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน ได้แก่ ด้านความรู้ ควรฝึกอบรมพนักงานเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์อย่างปลอดภัย ด้านลักษณะงานควรส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการดูแลสภาพแวดล้อมการทำงานให้ปลอดภัย และด้านพฤติกรรมความปลอดภัยควรกระตุ้นให้พนักงานตระหนักในหน้าที่ของตนเองและการปฏิบัติงานตามแนวทางด้านความปลอดภัยที่กำหนดไว้

คำสำคัญ พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน พนักงาน บริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

Independent Study title: Factors Relating to Work Safety Behavior of Employee in Rhodia Thai Holdings Limited

Author: Miss Suntaree Loetlum; **ID:** 2533000812;

Degree: Master of Business Administration ;

Independent Study advisor: Sritana Boonyasait, Associate Professor ;

Academic year: 2011

Abstract

The aims of this study were (1) to study work safety behavior of employee in Rhodia Thai Holdings Limited (2) to study acknowledge and job description factors relating in work safety behavior of employee in Rhodia Thai Holdings Limited (3) to compare work safety behavior of employee in Rhodia Thai Holdings Limited separate as personnel factors and (4) to study promote way about work safety of employee in Rhodia Thai Holdings Limited.

From this study, people had 2 groups (The first were 34 employees and the second were 5 managers but specify randomized 2 managers). A questionnaire and interview is used as a data collection instrument, which the collected data are treated with the following statistical methods: percentage, average, standard deviation, Chi-Square test and Pearson product moment correlation coefficient.

These findings indicate that (1) Work safety behavior of employee in Rhodia Thai Holdings Limited at the high level ; (2) Factors of acknowledge and job description had related in work safety behavior of employee ; (3) The employee had work safety behavior at the high level were male gender, they have 41 – 45 years old, diploma education, work experience 16 – 20 years, never work experience from other, never experience of training about safety from other, time of last training were 3 months and never experience of accident (4) Promote way about work safety of employee is acknowledge factor should be training about safety equipment method and job description factor should be promote to employee had join in environment take care to safety and safety behavior factor should be push became aware in function on themselves and perform followed promote way as rule.

Keywords: Work safety behavior, Employee, Rhodia Thai Holdings Limited.

กิตติกรรมประกาศ

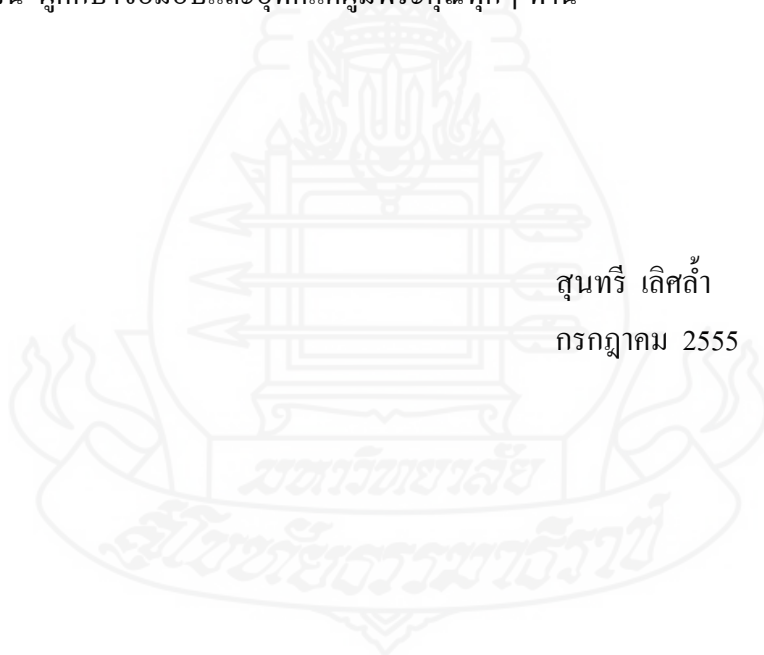
การศึกษาครั้งนี้ดิฉันขอขอบคุณเป็นอย่างดียิ่งจากรองศาสตราจารย์ ศรีธนา บุญชูเศรษฐ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้ความกรุณาในคำปรึกษาและคำแนะนำอย่างต่อเนื่องตลอดมา ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งผู้ศึกษารู้สึกและระลึกถึงความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณกรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการทุกฝ่าย และพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด ทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุนและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

สุนทรี เลิศล้ำ

กรกฎาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
กรอบแนวคิดในการศึกษา	4
สมมติฐานการศึกษา	6
ขอบเขตของการศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงาน	9
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมความปอดกัยในการทำงาน	17
สภาพทั่วไปของบริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือในการศึกษา	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน	37
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้ และลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย	40
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน	43
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ความปลอดภัยในการทำงาน	44
ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานจำแนก ตามปัจจัยส่วนบุคคล	46
ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน	50
ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน	52
บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	54
สรุปผลการศึกษา	54
อภิปรายผล	57
บรรณานุกรม	59
ภาคผนวก	66
ก แบบสอบถาม	67
ข ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม	69
ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	81
ประวัติผู้ศึกษา	84

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอายุงานในตำแหน่งปัจจุบัน.....	38
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยจิตใจภายในบุคคล.....	40
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยจิตใจภายในบุคคลด้านความสำเร็จในการทำงาน.....	41
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยจิตใจภายในบุคคลด้านการได้รับการยอมรับนับถือ.....	43
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยจิตใจภายในบุคคลด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ.....	45
ตารางที่ 4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยจิตใจภายในบุคคลด้านความรับผิดชอบ.....	46
ตารางที่ 4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยจิตใจภายในบุคคลด้านความก้าวหน้า.....	46
ตารางที่ 4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยจิตใจภายในบุคคลด้านความผูกพันกับองค์กร.....	47
ตารางที่ 4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยค่าจูน.....	47
ตารางที่ 4.10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยค่าจูนด้านเงินเดือน และค่าตอบแทน.....	48
ตารางที่ 4.11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยค่าจูนด้านนโยบายการบริหารงาน.....	48
ตารางที่ 4.12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยค่าจูนด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน.....	49
ตารางที่ 4.13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยค่าจูนด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน.....	49
ตารางที่ 4.14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยค่าจูนด้านวิธีปกครองบังคับบัญชา.....	50

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา.....	5
ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ของคน เครื่องจักร และสภาพแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดอุบัติเหตุ.....	13
ภาพที่ 2.2 ตัวโดมิโนที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ.....	14
ภาพที่ 2.3 ดิ่งตัวโดมิโนตัวที่ 3 ออกจะไม่มีผลกระทบต่อตัวโดมิโนตัวที่ 4 และ 5	14
ภาพที่ 2.4 การขาดดุลยภาพระหว่างพฤติกรรมของคนกับระบบการทำงานที่เวลาใดเวลาหนึ่ง.....	15
ภาพที่ 2.5 ภาพโครงสร้างการบริหารของบริษัท.....	22

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยได้มีการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและทางสังคมอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการเปิดเสรีทางการค้าในตลาดการค้าโลก ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและมีการแข่งขันกันเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือเป็นการเปลี่ยนแปลงจากภาคเกษตรกรรมมาสู่ภาคอุตสาหกรรม การที่องค์การจะมั่นคง เตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้นั้น องค์การจะต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรเป็นอันดับแรก เพราะบุคลากรนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่คอยผลักดันให้องค์การสามารถดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้

การพัฒนาอุตสาหกรรม ส่งผลโดยตรงต่อปัญหาด้านความปลอดภัยในการทำงาน เพราะการพัฒนาอุตสาหกรรมอาจก่อให้เกิดอันตราย รวมถึงอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ พิการ เสียชีวิตและโรคที่เกิดจากการปฏิบัติงานเป็นเวลานาน สืบเนื่องมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศได้มีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้าสู่กระบวนการผลิต เช่น เครื่องจักร อุปกรณ์เพิ่มกำลังการผลิต สารเคมี สารพิษที่เป็นอันตราย ซึ่งพนักงานอาจเกิดการขาดทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวให้เหมาะสม ส่งผลให้บุคลากรมีความเสี่ยงอันตรายในสภาวะการทำงานมากขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้มีผู้ประสบอุบัติเหตุเพิ่มมากขึ้น นับว่าเป็นความสูญเสียที่มีผลกระทบต่อพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้ประกอบการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรในองค์การให้ทุกคนมีความปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี ซึ่งจะก่อให้เกิดความได้เปรียบต่อคู่แข่งในตลาดการค้าและเป็นผู้นำในวงการธุรกิจ รวมทั้งบุคลากรในองค์การทุกคนจะต้องมีความตระหนักและใส่ใจในความปลอดภัยตลอดเวลา เพราะหากเกิดอุบัติเหตุขึ้นไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อตัวบุคลากรเอง ครอบครัว ผู้ที่เกี่ยวข้อง สภาพแวดล้อมเท่านั้น หากแต่ยังส่งผลกระทบต่อองค์การรวมถึงประเทศชาติด้วย

อุบัติเหตุไม่สามารถเกิดขึ้นได้เอง เพราะอุบัติเหตุมันจะต้องมีปัจจัยหรือสาเหตุทำให้เกิด เช่น สถานที่ไม่ปลอดภัย การกระทำที่ไม่ปลอดภัยของพนักงาน หรือแม้กระทั่งเหตุของธรรมชาติ เช่น ไฟฟ้า น้ำท่วม แผ่นดินไหว ล้วนมีผลทำให้เกิดการสูญเสียต่างๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว แต่บางครั้งอุบัติเหตุอาจไม่มีผลทำให้เกิดการสูญเสียก็ได้ เช่น พนักงานเหยียบเท้าลงบนพื้นซึ่งมีกอน้ำมันอยู่

แล้วเสียหลัก แต่เผชิญยังตัวไว้ทันจึงไม่หกล้ม ทำให้ไม่มีการสูญเสีย ไม่ว่าจะเป็นการบาดเจ็บทางร่างกาย เสียทรัพย์สินและเสียเวลาในการทำงาน อุบัติเหตุชนิดที่ไม่มีการสูญเสีย บางครั้งจะเรียกว่าเกือบจะสูญเสีย (Near miss) ซึ่งอุบัติเหตุประเภทนี้มักจะเกิดขึ้นเสมอในสถานประกอบการ แต่มักไม่มีใครสนใจเพราะไม่เห็นการสูญเสีย ซึ่งที่จริงแล้วอุบัติเหตุประเภทนี้ต้องได้รับการสนใจและป้องกันแก้ไขเหมือนอุบัติเหตุประเภทที่มีการสูญเสีย เพราะสาเหตุของอุบัติเหตุทั้งที่มีการสูญเสียและไม่มีการสูญเสียมักจะมีสาเหตุเหมือนกัน การที่เกิดอุบัติเหตุแล้วไม่สูญเสียเพราะโอกาสยังไม่อำนวยเท่านั้น โอกาสต่อไปถ้าเกิดขึ้นอีกอาจจะมีการสูญเสียก็ได้ ถ้าทราบไต่ยังมีสาเหตุที่มีศักยภาพทำให้เกิดได้

ปัจจุบัน พบว่า สถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยจากการทำงานในประเทศไทยยังอยู่ในอัตราที่สูง ถึงแม้จะมีแนวโน้มลดลงบ้างก็ตาม เมื่อดูสถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานในปี 2549–2553 โดยเทียบกับจำนวนลูกจ้างทั้งหมดที่อยู่ในข่ายการคุ้มครองของสำนักงานกองทุนเงินทดแทน จากข้อมูลสถิติการประสบอันตราย หรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานในปี 2549 – 2553 เป็นดังนี้

ปี	2549	2550	2551	2552	2553
รายการ					
ลูกจ้างทั้งหมด	7,992,205 ราย	8,178,810 ราย	8,138,606 ราย	7,939,298 ราย	8,177,618 ราย
ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน	204,257 ราย	198,652 ราย	176,502 ราย	149,436 ราย	146,511 ราย
คิดเป็นค่าร้อยละ	2.56	2.43	2.17	1.88	1.79

ที่มา : สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม 2554

เมื่อพิจารณาอัตราการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน ต่อลูกจ้าง 1,000 ราย เฉพาะในปี 2553 จำแนกตามรายจังหวัด เมื่อนับจำนวนการประสบอันตรายทุกกรณี ความรุนแรง พบว่า จังหวัดที่มีอัตราการประสบอันตรายต่อลูกจ้าง 1,000 ราย สูงสุด 10 อันดับแรก ได้แก่ สมุทรปราการ สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา ตรัง สิงห์บุรี นครสวรรค์ นครปฐม นครนายก ระยอง และอุดรธานี โดยจังหวัดสมุทรปราการมีอัตราการประสบอันตรายสูงสุด เท่ากับ 38.91 รายต่อพันราย รองลงมาคือ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยมีอัตราการประสบอันตราย เท่ากับ 29.75 และ 26.29 ตามลำดับ (สำนักงานกองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม 2554)

จากสถิติที่กล่าวมาแล้ว ยังคงพบว่า พนักงานยังประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอยู่ ทั้งๆ ที่ภาครัฐ ได้มีการจัดกิจกรรม โครงการรณรงค์ในหลายกิจกรรม เช่น การตรวจความปลอดภัยตามกฎหมาย การอบรมเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับต่างๆ รวมทั้งการจัดงานสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องมีความตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงาน ดังนั้น จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต้องให้ความร่วมมืออย่างจริงจังในเรื่องความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่ดีของลูกจ้าง เพื่อไม่ให้มีการเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน

บริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด เป็นผู้ผลิต นำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ประเภท เคมีภัณฑ์ ตั้งอยู่ที่ 342 นิคมอุตสาหกรรมบางปู ตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผู้บริหารระดับสูงได้เล็งเห็นและตระหนักถึงความสำคัญด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานทุกคนในองค์กร พร้อมกันนี้ บริษัทได้มีการแต่งตั้งผู้แทนการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย รวมทั้งคณะกรรมการความปลอดภัย เพื่อทำหน้าที่ดูแลระบบการจัดการด้านความปลอดภัย เพื่อให้เกิดระบบการจัดการที่ดีและมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาด้านความปลอดภัย รวมทั้งเพื่อเป็นแนวทางในการควบคุมความปลอดภัยและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับพนักงานในองค์กร และบุคคลภายนอกที่มาติดต่อกับบริษัท นอกจากนี้ บริษัทยังเห็นความสำคัญของความปลอดภัย โดยมีการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่พนักงานในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน รวมทั้งมีการจัดกิจกรรมรณรงค์โครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับความปลอดภัย เช่น การทำ STOP Program

จากสถิติที่ผ่านมาของบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด พบว่า มีการเกิดอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงาน 1 ครั้ง เมื่อเดือนกันยายน 2554 ซึ่งก่อนหน้าไม่เคยเกิดขึ้นเลย เคยเกิดแต่อุบัติเหตุที่ไม่ถึงขั้นหยุดงาน ผลจากการสอบสวนอุบัติเหตุ พบว่า เป็นผลมาจากความรู้เท่าไม่ถึงการณ์และความประมาทของพนักงาน ดังนั้น ผู้ศึกษาในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้แทนการจัดการด้านคุณภาพ สุขภาพ ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการทำงาน (QHSE : Quality, Health, Safety and Environment) จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาว่าจริงๆ แล้วปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานมีอะไรบ้าง เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาทำการปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเป็นการช่วยให้บริษัทมีผลผลิตเพิ่มสูงขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง และใช้เป็นแนวทางในการปลูกฝังจิตสำนึกด้านความปลอดภัยให้กับพนักงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

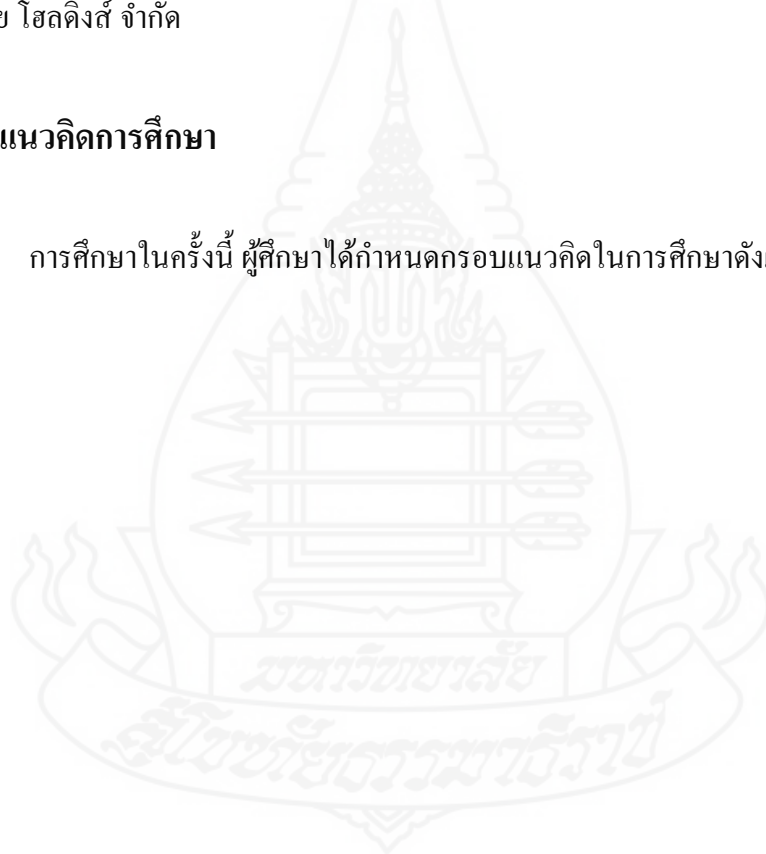
2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้และลักษณะงานที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

2.3 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.4 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาดังแสดงในภาพที่ 1.1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมติฐานการศึกษา

4.1 พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด อยู่ในระดับสูง

4.2 ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยและลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

4.3 พนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน

5. ขอบเขตการศึกษา

5.1 **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยด้านความรู้และลักษณะงานที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด โดยปัจจัยด้านความรู้ ประกอบด้วย ด้านสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ และด้านอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล ส่วนปัจจัยด้านลักษณะงาน ประกอบด้วย ด้านการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ ด้านอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลและด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัย สำหรับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องจักร และด้านการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันอันตราย

5.2 **ขอบเขตด้านประชากร** ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรก ได้แก่ พนักงานระดับปฏิบัติการและหัวหน้างานของบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด จำนวน 34 คน และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้จัดการจำนวน 5 คน ซึ่งทำการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 2 คน

5.3 **ขอบเขตด้านเวลา** ระยะเวลาศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนกรกฎาคม 2555 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมิถุนายน 2555

5.4 ขอบเขตด้านตัวแปร

5.4.1 ตัวแปรอิสระ (*Independent variables*) ประกอบด้วย

1) **ปัจจัยส่วนบุคคล** ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน ประวัติการฝึกอบรม ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ

2) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่ ด้านสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ และด้านอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล

3) ปัจจัยด้านลักษณะงาน ได้แก่ ด้านการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ ด้านอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัย

5.4.2 *ตัวแปรตาม (Dependent Variables)* ได้แก่ พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องจักร และด้านการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันอันตราย

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 **พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน** หมายถึง การกระทำหรือแสดงออกของพนักงานในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องจักรและการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันอันตราย ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การรอดพ้นอันตรายที่มีโอกาสเกิดขึ้น ได้แก่ การบาดเจ็บ พิการหรือตาย การเจ็บป่วย หรือเป็นโรคที่เกิดจากการทำงาน

6.2 **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน** หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน ประกอบด้วย

6.2.1 **ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน** หมายถึง ความสามารถในการจำ การเข้าใจรายละเอียด ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน การควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ และอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล

6.2.2 **ลักษณะงาน** หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติงานประจำวันที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย ประกอบด้วย การควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมความปลอดภัย

6.3 **พนักงาน** หมายถึง บุคลากรระดับปฏิบัติการและหัวหน้างาน บริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด ในทุกแผนก

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผู้บริหารได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน

7.2 ผู้บริหารได้ข้อมูลเป็นแนวทางในการวางแผนป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและพัฒนาพนักงานให้มีความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างปลอดภัยตลอดจนการปรับปรุงระบบการทำงานด้านความปลอดภัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด ผู้ศึกษาได้ศึกษาจากเอกสาร ตำราและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน
3. สภาพทั่วไปของบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

1.1 ความหมายของความปลอดภัยในการทำงาน

วิฑูรย์ สิมะโชคดีและวีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ (2544 : 2) กล่าวว่า ความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง การปราศจากภัยหรืออันตราย การไม่มีอุบัติเหตุ กล่าวคือ คนไม่บาดเจ็บหรือตาย ทรัพย์สินไม่เสียหาย ผลผลิตสม่ำเสมอและมีเวลาปรับปรุงงาน และความปลอดภัยยังให้รวมถึงการปราศจากโอกาสที่จะเกิดอันตรายขึ้นด้วย

น้ำทิพย์ เจ็กภู (2551: 12) กล่าวว่า ความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง สภาวะการณ์อันปราศจากโอกาสที่จะก่อให้เกิดอันตราย การบาดเจ็บ พิการ ตาย การเกิดโรคจากการทำงาน รวมถึงเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน นอกจากนี้แล้วยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ผลผลิตสูงขึ้น และต้นทุนลดลง การสร้างขวัญกำลังใจให้กับพนักงาน ส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรและคุณประโยชน์นานัปการ

พรเกียรติ เนติจจร (2546: 11) กล่าวว่า ความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง สภาวะการณ์ที่ปราศจากอันตรายจากการเกิดอุบัติเหตุ รวมถึงปราศจากโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ พิการ ตาย อันเนื่องมาจากการทำงาน ทั้งต่อบุคคล ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้การประสบอันตรายจากการทำงานแต่ละครั้งไม่ว่าจะเป็นการเจ็บป่วย ทูพพลภาพหรือเสียชีวิต ผลกระทบที่เกิดขึ้นนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้ที่ประสบอุบัติเหตุที่ต้องได้รับความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและ

จิตใจ การสูญเสียรายได้ที่เคยได้รับ การสูญเสียเงินในการรักษาพยาบาล หรือสูญเสียโอกาสในการประกอบอาชีพต่อไปได้อีกแล้ว สมาชิกในครอบครัวของผู้ประสบอุบัติเหตุก็ได้รับผลกระทบไปด้วย

Leevesson (อ้างถึงในสิริพัชร เปรมชัยเชิวร 2543: 39) กล่าวว่า ความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง การเป็นอิสระที่เป็นเงื่อนไขที่ทำให้ตาย บาดเจ็บ เกิดโรคจากการทำงาน หรือเกิดความเสียหายต่อทรัพย์สิน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความปลอดภัยในการทำงาน หมายความว่า การปราศจากอันตรายจากการเกิดอุบัติเหตุ รวมถึงปราศจากโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ พิการ ตาย การเกิดโรคที่เกิดจากการทำงาน ทั้งต่อบุคคล ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม

1.2 ความสำคัญของความปลอดภัยในการทำงาน

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2544 : 13-14) กล่าวว่า การเกิดอุบัติเหตุก่อให้เกิดความสูญเสียหรือค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก การลงทุนเพื่อป้องกันมิให้อุบัติเหตุเกิดขึ้นจึงเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น ซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนในการผลิตวิธีหนึ่ง เพราะการทำงานอย่างปลอดภัยนอกจากจะเป็นการป้องกันอุบัติเหตุในตัวแล้ว ยังก่อให้เกิดความสำคัญดังนี้

1. ผลผลิตเพิ่มขึ้น การทำงานอย่างปลอดภัยในโรงงาน โดยสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ เครื่องจักรมีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายเพียงพอ จะทำให้คนงานมีขวัญกำลังใจในการทำงานสูงกว่าสภาพการทำงานที่อันตรายหรือเสี่ยงต่อการบาดเจ็บ เพราะคนงานมีความรู้สึกลดภัย ความหวาดกลัวหรือความวิตกกังวลก็ลดลง จึงมีความมั่นใจ ทำงานได้เต็มที่และรวดเร็วยิ่งขึ้น ผลผลิตรวมของโรงงานจึงเพิ่มขึ้นด้วย

2. ต้นทุนการผลิตลดลง เมื่อสถิติการเกิดอุบัติเหตุของโรงงานลดลง ความสูญเสียหรือค่าใช้จ่ายสำหรับอุบัติเหตุก็น้อยลง สามารถประหยัดเงินค่ารักษาพยาบาล ค่าเงินเข้ากองทุนเงินทดแทน ค่าซ่อมแซมเครื่องจักร เป็นต้น

3. กำไรมากขึ้น การทำงานอย่างปลอดภัยทำให้ผลผลิตสูงขึ้น และต้นทุนการผลิตลดต่ำลงแล้ว โอกาสที่สินค้าของโรงงานจะแข่งขันด้านราคาในท้องตลาดก็สูงขึ้นด้วย เป็นเหตุให้โรงงานได้กำไรมากขึ้น

4. สงวนทรัพยากรมนุษย์แก่ประเทศชาติ การเกิดอุบัติเหตุทุกครั้งมักทำให้คนงานบาดเจ็บ บางครั้งร้ายแรงถึงขั้นทุพพลภาพหรือตาย เป็นผลให้ประเทศชาติต้องสูญเสียทรัพยากรที่สำคัญไป โดยเฉพาะเมื่อผู้บาดเจ็บล้มตายนั้นเป็นแรงงานฝีมือ มีความชำนาญจากการฝึกฝนเรียนรู้เป็นเวลานาน การสูญเสียเขาเหล่านั้นจึงเป็นสิ่งที่น่าเสียดาย นอกจากนั้นความพิการหรือทุพพลภาพยังเป็นภาระของญาติพี่น้องและสังคม ทำให้สภาพการทำงานมีความปลอดภัยจึงเป็นการสงวนไว้ซึ่งทรัพยากรที่สำคัญของชาติ

5. เป็นปัจจัยในการจูงใจ ความปลอดภัยในการดำรงชีวิตและการทำงานเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ตามทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs Theory) การจัดการสภาพการทำงานให้ปลอดภัยจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง เป็นการจูงใจให้คนงานมีความอยากทำงานมากขึ้น

วรพจน์ นิลจุ (2555) กล่าวว่า ความปลอดภัยในสถานประกอบการทำให้เกิดความสำคัญต่อการทำงานมากมายซึ่งพอประมวลได้ดังนี้

1. ประโยชน์ที่ช่วยในการทำงานให้ผลิตผลเพิ่มขึ้น เพราะการทำงานอย่างปลอดภัยในโรงงานโดยมีสภาพแวดล้อมที่ดี มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่เหมาะสม ทำให้คนงานมีขวัญและกำลังใจในการทำงานสูงกว่าสภาพการทำงานที่อันตรายหรือเสี่ยงต่อการบาดเจ็บ เนื่องจากคนงานมีความรู้สึกทำงานอย่างปลอดภัย ความหวาดกลัวหรือวิตกกังวลหมดไป ทำให้ทำงานได้เต็มที่ มีผลิตผลเพิ่มขึ้น

2. ความปลอดภัยยังช่วยให้ต้นทุนการผลิตลดลง เพราะเมื่อสถิติการเกิดอุบัติเหตุของโรงงานลดลง ความสูญเสียหรือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุก็น้อยลง ทำให้โรงงานสามารถประหยัดเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เหล่านี้ได้ เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินทดแทนการบาดเจ็บ ฯลฯ ดังนั้นเมื่อไม่มีการเกิดอุบัติเหตุ โรงงานจึงไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายส่วนนี้ ทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง

3. กำไรมากขึ้น การทำงานอย่างปลอดภัยนอกจากจะทำให้ผลิตผลเพิ่มสูงขึ้นและต้นทุนการผลิตต่ำลงแล้ว โอกาสที่สินค้าของโรงงานจะสามารถแข่งขันด้านราคาในท้องตลาดก็สูงขึ้น เป็นเหตุให้โรงงานได้กำไรมากขึ้น

4. สงวนทรัพยากรมนุษย์แก่ประเทศชาติ การเกิดอุบัติเหตุแต่ละครั้งมักจะทำให้พนักงานบาดเจ็บและร้ายแรงถึงขั้นพิการ ทูพพลภาพ หรือเสียชีวิตได้ ส่งผลให้ประเทศชาติต้องสูญเสียทรัพยากรที่สำคัญไป โดยเฉพาะเมื่อผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตเป็นแรงงานที่มีฝีมือหรือมีความชำนาญงานจากการฝึกฝนเรียนรู้เป็นเวลานาน การสูญเสียเขาเหล่านั้นจึงเป็นเหตุให้ประเทศชาติต้องสูญเสียทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญไป นอกจากนี้ความพิการหรือทุพพลภาพยังเป็นภาระของประเทศชาติและสังคม ดังนั้นการทำให้สภาพการทำงานมีความปลอดภัยจึงเป็นการสงวนไว้ซึ่งทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ

5. เป็นปัจจัยในการจูงใจ ความปลอดภัยในการดำรงชีวิตและการทำงานเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ตามทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow motivation theory) การจัดการสภาพการทำงานให้ปลอดภัยจึงเป็นเครื่องมือในการบริหารงานอย่างหนึ่ง เป็นการจูงใจให้คนงานมีความต้องการทำงานมากขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ความสำคัญของความปลอดภัยในการทำงาน คือ การเพิ่มผลผลิต ต้นทุนการผลิตลดลง กำไรเพิ่มขึ้น เป็นปัจจัยจูงใจ เกิดความมั่นใจในการทำงานและการรักษาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อก่อให้เกิดความสูญเสียทรัพยากรสิ้น ชีวิตร่างกายของผู้ปฏิบัติงานให้น้อยที่สุด

1.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

1.3.1 ทฤษฎีระบบความปลอดภัย

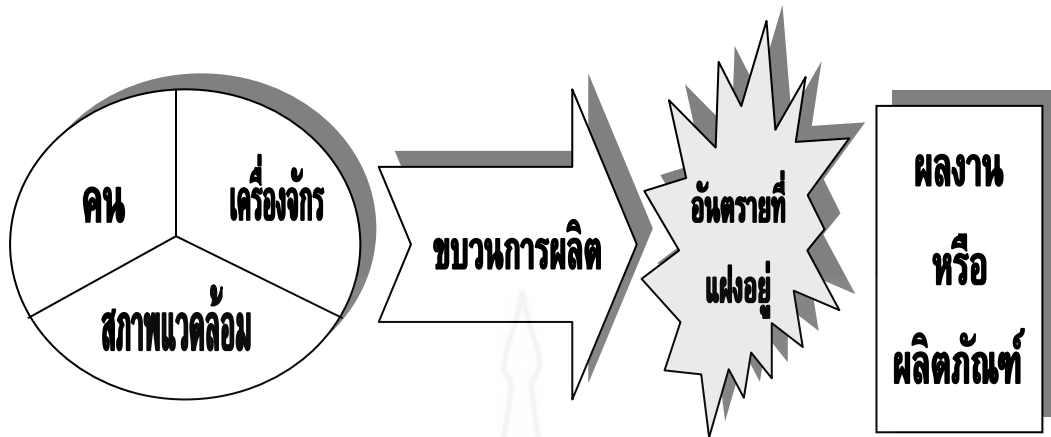
Bob Firenze (อ้างใน เกลิมซัย ชัยกิตติภรณ์และวิทยา อยู่สุข 2544: 20) ได้ตั้งทฤษฎีความปลอดภัย โดยมีความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ 3 ประการ ประกอบด้วย คน เครื่องจักร และสภาพแวดล้อม ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 อธิบายได้ดังนี้

1. คนหรือผู้ปฏิบัติงาน (Man) ในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานจะเป็นผู้ตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ แต่ในการตัดสินใจแต่ละครั้งย่อมจะมีความเสี่ยงที่อาจทำให้งานประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ ดังนั้นในการตัดสินใจแต่ละครั้งผู้ปฏิบัติงานต้องมีข้อมูลที่ต้องการเพียงพอเพื่อช่วยในการตัดสินใจ เพื่อลดการผิดพลาดให้น้อยที่สุด

2. เครื่องจักร (Machine) อุปกรณ์เครื่องจักรเครื่องมือเป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงาน ดังนั้นจะต้องมีคุณภาพที่ดีไม่มีข้อบกพร่องที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้ เครื่องมือเครื่องจักรที่ออกแบบไม่ดีหรือขาดการบำรุงดูแลรักษาซ่อมจะทำให้การทำงานของเครื่องมือเครื่องจักรนั้น เกิดการผิดพลาดนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุได้

3. สภาพแวดล้อม (Environment) สภาพแวดล้อมในการทำงานมีส่วนสำคัญในการปฏิบัติงาน ถ้าสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม เช่น สถานที่ทำงานมีสารพิษฟุ้งกระจาย แสงสว่างมากหรือน้อยเกินไป ย่อมก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน และเป็นสาเหตุของอุบัติเหตุได้

จากองค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้ จะเห็นว่าทุกองค์ประกอบมีความสำคัญ และสามารถทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ทั้งสิ้น ดังนั้น ในการปฏิบัติงานเราควรมีการศึกษาข้อมูลหรือตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานทุกอย่าง เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน จากทฤษฎีดังกล่าวสามารถสรุปเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุได้ ดังภาพที่ 2.1

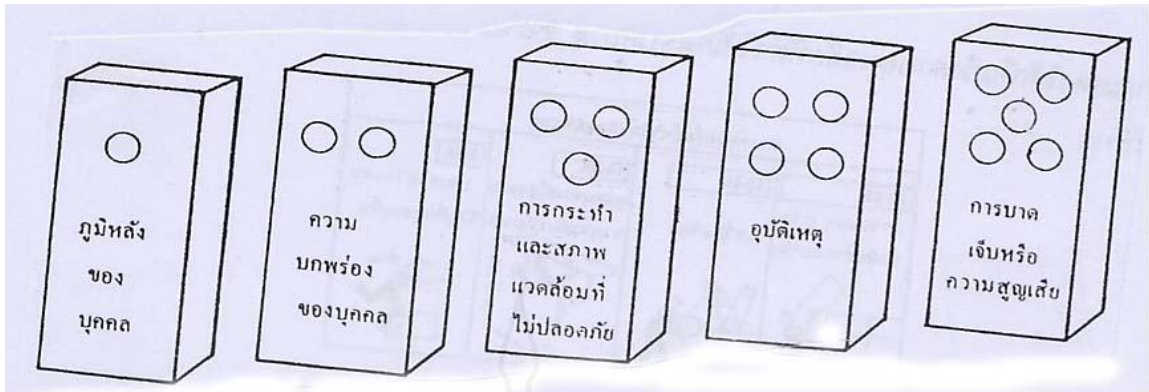
ภาพที่ 2.1 ความสัมพันธ์ของคน เครื่องจักร และสภาพแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดอุบัติเหตุ

ที่มา : ดัดแปลงจากวิทยุรย์ สิมะโชคดี 2537: 25

1.3.2 ทฤษฎีโดมิโนของการเกิดอุบัติเหตุ

ทฤษฎีโดมิโน (Domino theory) ของการเกิดอุบัติเหตุ สามารถเชื่อมโยงได้กับปรัชญาความปลอดภัยของ H.W. Heinrich เกี่ยวกับสาเหตุของอุบัติเหตุได้ ทฤษฎีโดมิโน กล่าวว่า การบาดเจ็บและความเสียหายต่างๆ เป็นผลที่สืบเนื่องโดยตรงมาจากอุบัติเหตุ และอุบัติเหตุเป็นผลมาจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัยหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งเปรียบได้เหมือนตัวโดมิโนที่เรียงกันอยู่ 5 ตัวใกล้กัน เมื่อตัวที่หนึ่งล้มย่อมมีผลทำให้ตัวโดมิโนถัดไปล้มตามกันไปด้วย ตัวโดมิโนทั้งห้าตัว ได้แก่ (อ้างถึงใน พรสุข หุ่นนิรันดร์ 2534 : 62-64)

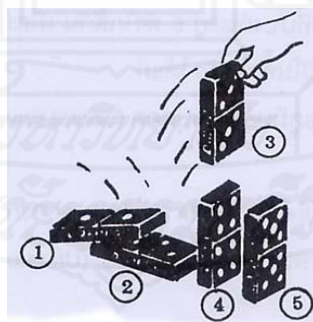
1. สภาพแวดล้อมหรือภูมิหลังของบุคคล (Social environment or background)
2. ความบกพร่องของบุคคล (Defects of person)
3. การกระทำและสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe acts/Unsafe conditions)
4. อุบัติเหตุ (Accident)
5. การบาดเจ็บหรือความสูญเสีย (Injury/Damages)

ภาพที่ 2.2 ตัวโดมิโนที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ

นั่นคือ สภาพแวดล้อมของสังคมหรือภูมิหลังของคนใดคนหนึ่ง เช่น สภาพครอบครัว ฐานะความเป็นอยู่ การศึกษาอบรม ก่อให้เกิดความบกพร่องผิดปกติของคนนั้น ทักษะคติต่อความปลอดภัยที่ไม่ถูกต้อง ชอบเสี่ยง มั่งง่าย ก่อให้เกิดการกระทำที่ไม่ปลอดภัยหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งจะก่อให้เกิดอุบัติเหตุและทำให้เกิดการบาดเจ็บหรือความสูญเสียตามมา ทฤษฎีโดมิโนนี้ มีผู้เรียกชื่อใหม่เป็น "ลูกโซ่ของอุบัติเหตุ (Accident chain)"

ตามทฤษฎีโดมิโน หรือลูกโซ่ของอุบัติเหตุ เมื่อโดมิโนตัวที่ 1 ล้ม ตัวถัดไปก็ล้มตาม ดังนั้นหากไม่ให้โดมิโนตัวที่ 4 ล้ม (ไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ) ก็ต้องเอาโดมิโนตัวที่ 3 ออก (กำจัดการกระทำหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย) การบาดเจ็บหรือความเสียหายก็จะไม่เกิดขึ้น

ภาพที่ 2.3 ดึงตัวโดมิโนตัวที่ 3 ออกจะไม่มีผลกระทบต่อตัวโดมิโนตัวที่ 4 และ 5

การป้องกันอุบัติเหตุตามทฤษฎีโดมิโนหรือลูกโซ่อุบัติเหตุ ก็คือ การตัดลูกโซ่อุบัติเหตุ โดยกำจัดการกระทำหรือสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัยออกไป อุบัติเหตุก็ไม่เกิดขึ้น ส่วนการที่จะแก้ไขป้องกันที่โดมิโนตัวที่ 1 (สภาพแวดล้อมของสังคมหรือภูมิหลังของบุคคล) หรือตัวที่ 2

(ความบกพร่องผิดปกติของบุคคล) เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นได้ยากกว่า เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและปลูกฝังเป็นคุณสมบัติส่วนบุคคลแล้ว

1.3.3 ทฤษฎีการขาดดุลยภาพ

ทฤษฎีการขาดดุลยภาพ กล่าวถึง พฤติกรรมของคนที่มีการเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากปัจจัยภายนอกที่มากกระทบตลอดเวลาที่ผ่านมา บางครั้งอาจทำงานด้วยความตั้งใจสม่ำเสมอ ไม่มีอะไรผิดปกติ แต่บางครั้งอาจมีพฤติกรรมที่ประมาท หรือพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงมากขึ้น จนบางครั้งก็มีเหตุที่เรียกว่า เกือบไป (Near miss) เกิดขึ้น ส่วนระบบการทำงานซึ่งประกอบไปด้วย เครื่องจักรอุปกรณ์และสภาพแวดล้อมก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปจากระบบปกติ เช่น เครื่องจักรสึกหรอตามอายุการใช้งานจนชำรุดเป็นต้น และเมื่อถึงเวลาที่พฤติกรรมของคนและระบบการทำงาน เบี่ยงเบนไปจากปกติตรงกันพอดี เหตุร้ายแรงก็จะเกิดขึ้นตามมาได้ (กิตติ อินทรานนท์ 2544 : 28) ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 การขาดดุลยภาพระหว่างพฤติกรรมของคนกับระบบการทำงานที่เวลาใดเวลาหนึ่ง

ที่มา : กิตติ อินทรานนท์ 2544: 29

1.3.4 ทฤษฎีมูลเหตุเชิงซ้อน (Multiple Causation Theory)

เอมอซซมา วัฒนบุรานนท์ (2548 : 34) กล่าวว่าแดน ปีเตอร์สัน (Dan Peterson) เป็นผู้นำทฤษฎีนี้มาใช้โดยกล่าวว่า “อุบัติเหตุเกิดขึ้นจากสาเหตุหลายประการอยู่เบื้องต้น และสาเหตุเหล่านี้รวมตัวกันแบบไม่แน่นอน (Random) ก่อให้เกิดอุบัติเหตุขึ้น” ทฤษฎีนี้ต่างจากทฤษฎีโดมิโน กล่าวคือ ทฤษฎีมูลเหตุเชิงซ้อน ระบุว่า เหตุการณ์เกิดอุบัติเหตุ สืบเนื่องมาจากความบกพร่องของ

ระบบการจัดการ เช่น การวางแผน การฝึกอบรม การตรวจสอบ การแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัย การควบคุมและการกำหนดงาน ความรับผิดชอบ เป็นต้น ทฤษฎีนี้เน้นในแง่ระบบการจัดการ ซึ่งพิจารณาถึงการมีคณะกรรมการความปลอดภัย มีองค์กรและการบริหารจัดการ ทฤษฎีมูลเหตุเชิงซ้อนจึงนิยมใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมมาก

1.3.5 ทฤษฎีความเอนเอียงในการเกิดอุบัติเหตุ (Accident-Proneness Theory)

ทฤษฎีความเอนเอียงในการเกิดอุบัติเหตุ (Accident-Proneness) หมายถึงลักษณะบุคลิกภาพ ซึ่งมีแนวโน้มให้บุคคลได้รับอุบัติเหตุ แนวความคิดนี้ได้เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2463 โดยนักวิทยาศาสตร์หลายท่าน ได้ศึกษาลักษณะธรรมชาติของคนเราที่มีส่วนเป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุได้ ซึ่งแยกประเภทบุคคลไว้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ (จิตร บุญยะ โหตระ 2536 : 27)

บุคคลประเภทวาย (Type Y) มีความเอนเอียงที่จะไม่เกิดอุบัติเหตุ (Non-Accident-Prone)	บุคคลประเภทเอ็กซ์ (Type X) มีความเอนเอียงที่จะเกิดอุบัติเหตุ (Accident-Prone)
1. ผู้ที่มีระเบียบแบบแผน	1. ผู้ที่ไม่มีระเบียบแบบแผน
2. ผู้ที่มีเป้าหมายในการดำรงชีวิต	2. ผู้ที่ไม่มีเป้าหมายในการดำรงชีวิต
3. ผู้ที่พอใจในชีวิตประจำวัน	3. ผู้ที่ไม่พอใจในชีวิตประจำวัน
4. ผู้ที่เคารพสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น	4. ผู้ที่ไม่สนใจในสิทธิและความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ผู้ที่ไม่เผด็จการ	5. ผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์
6. ผู้ที่ไม่ชอบโต้เถียงหรือทะเลาะวิวาท	6. ผู้ที่ระงับอารมณ์ ความรู้สึกเกลียดชังยาก
7. ผู้ที่นึกถึงผู้อื่น	7. ผู้ที่นึกถึงแต่ตัวเอง

ส่วน Shaw and Sichel ได้รวบรวมลักษณะบุคลิกภาพของคนเราที่เกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุไว้ โดยพิจารณาลักษณะบุคคลที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุและไม่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุดังนี้

ลักษณะของผู้เสี่ยงอุบัติเหตุมาก

1. ผู้ที่บกพร่องทางจิตใจ เป็นโรคจิต โรคประสาท
2. ผู้ที่ไม่ฉลาด ขาดสมาธิ ไม่รู้จักสังเกต
3. ผู้ที่ขาดระเบียบวินัย

4. ผู้ที่ปรับตัวไม่ดี หรือปรับตัวไม่ได้
 5. ผู้ที่มีอารมณ์ไม่มั่นคง ขาดการควบคุมอารมณ์ อารมณ์ฉุนเฉียว
 6. ผู้ที่ชอบบริษษา ไม่มีความพึงพอใจ
 7. ผู้ที่ขาดความอดทน ถูกครอบงำและข่มขู่ง่าย
 8. ผู้ที่เห็นแก่ตัว คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตน
 9. ผู้ที่มีความเชื่อโบราณ ไม่มีเหตุผล
 10. ผู้ที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับวัย ขาดวุฒิภาวะ
 11. ผู้ที่ไม่รู้จักช่วยตนเอง ไม่กล้าตัดสินใจ
 12. ผู้ที่มีความเชื่อมั่นตัวเองสูงเกินไป
 13. ผู้ที่ชอบการแข่งขันมาก
 14. ผู้ที่มีทัศนคติต่อต้านสังคม หรือมีแนวโน้มที่จะก่ออาชญากรรม
- ลักษณะของผู้ที่เสี่ยงอุบัติเหตุบ่อย**

1. ผู้ที่ควบคุมตัวเองได้ดี มีวุฒิภาวะ และมีสุขภาพดี
2. ผู้ที่ปรับตัวเข้ากับสังคมได้และมีความรับผิดชอบ
3. ผู้ที่ควบคุมอารมณ์ได้ ไม่ก้าวร้าวมากเกินไป
4. ผู้ที่สามารถประเมินสถานการณ์และตัดสินใจได้
5. ผู้ที่เรียนรู้ได้เร็ว โดยเฉพาะจากประสบการณ์และการทำผิดพลาด
6. ผู้ที่เป็นมิตร ร่าเริง และรู้จักการยอมรับ

2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

2.1 ความหมายของพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

พจนานารถ บุญญภัทรพงษ์ (2542 : 26) กล่าวว่า การทำงานให้ปลอดภัยต้องไม่ก่อให้เกิดสิ่งต่อไปนี้ ได้แก่ การบาดเจ็บ พิการ หรือตาย การเจ็บป่วย หรือเป็นโรคที่เกิดจากการทำงาน ทรัพย์สินเสียหาย เสียเวลา กระบวนการหยุดชะงัก คนงานเสียขวัญและกำลังใจ กิจกรรมสถานประกอบการเสียชื่อเสียง ซึ่งพฤติกรรมความปลอดภัยจากการทำงานจะเกิดขึ้นได้ต้องกำจัดการเกิดอุบัติเหตุ และการเกิดอันตรายให้หมดไป ได้แก่ สาเหตุของมูลฐานความปลอดภัย ได้แก่ การกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe acts) และสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe conditions) ต้องอาศัยปัจจัยหลายด้าน มากระตุ้นทำให้เกิดพฤติกรรมความปลอดภัยเกิดขึ้นได้

นภาพร มัทย์พงษ์ถาวร (2543 : 35) กล่าวว่า พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน คือ การกระทำหรือแสดงออกของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการรอดพ้นอันตรายที่มีโอกาสเกิดขึ้น หรือรอดพ้นจากการบาดเจ็บ การหลีกเลี่ยงการบาดเจ็บหรือการรอดพ้นจากอุบัติเหตุด้วยวิธีการต่างๆ

ปีติ พูนไชยศรี (2550: 20) กล่าวว่า พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน คือ การประพฤติปฏิบัติที่แสดงออกเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานซึ่งมีผลกระทบโดยตรงกับสุขภาพอนามัย การพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยมีหลายขั้นตอน การดำเนินการพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในโรงงานส่งผลให้อุบัติเหตุลดลง

Cooper (อ้างถึงใน อากาศรณ์ อินทนนท์ 2549 : 19) กล่าวว่า พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเป็นการนำหลักจิตวิทยามาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาค่าความปลอดภัยที่เกิดขึ้นจากการทำงาน

จากความหมายของพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่มีผู้ให้ความหมายไว้ข้างต้น พอจะสรุปความหมายได้ว่า พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง การกระทำหรือแสดงออกของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการรอดพ้นอันตรายที่มีโอกาสเกิดขึ้น ได้แก่ การบาดเจ็บ พิการ หรือตาย การเจ็บป่วย หรือเป็นโรคที่เกิดจากการทำงาน

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

สุชา จันทร์เอม (2540 : 248-251) ได้กล่าวถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมโดยทั่วๆ ไปของมนุษย์ ดังต่อไปนี้

1. ความเชื่อ (Belief) คือ การที่บุคคลยอมรับข้อเท็จจริงต่างๆ ซึ่งความคิดของเขาอาจจะถูกต้องหรือไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงก็ได้ คนเรามีความเชื่อแตกต่างกันออกไป บางคนเชื่อว่าทำดีจะได้รับความคิดเห็น บางคนเชื่อโชคกลาง บางคนเชื่อถือดวงหรือพรหมลิขิต และบางคนเชื่อเกี่ยวกับไสยศาสตร์ เป็นต้น ความเชื่อเป็นสิ่งที่หักห้ามได้ยากและมีอิทธิพลต่อบุคคลมาก บุคคลใดมีความเชื่ออย่างใดก็จะมีพฤติกรรมเป็นไปอย่างความเชื่อของเขา

2. ค่านิยม (Value) เป็นเครื่องชี้แนวทางอย่างกว้างๆ แก่บุคคลว่าจะอะไรที่เป็นจุดมุ่งหมายของชีวิต สิ่งใดที่ควรปฏิบัติหรือไม่ควรปฏิบัติ ค่านิยมอาจได้มาจากการอ่าน คำบอกเล่า หรือคิดขึ้นมาเองก็ได้ ค่านิยมของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน แต่โดยทั่วๆ ไปแล้ว ค่านิยมของมนุษย์ส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะชาติใด ศิวโฉมมักจะคล้ายคลึงกัน เช่น ความรัก ชื่อเสียงเกียรติยศ เงินทอง สุขภาพ ความรู้ ความสะอาดสบาย เป็นต้น

3. บุคลิกภาพ (Personality) เป็นคุณลักษณะ (Trait) ของแต่ละคน ซึ่งมีหลายแบบ เช่นกัน เช่น แบบเผด็จการ ชอบบังคับใช้อำนาจ ที่เชื่อใครง่ายๆ ที่เชื่อในเรื่องสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาค เป็นต้น บุคลิกภาพของแต่ละแบบต่างมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลทั้งสิ้น

4. สิ่งที่กระตุ้นพฤติกรรม (Stimulus object) สิ่งที่กระตุ้นพฤติกรรมนี้จะเป็นอะไรก็ได้ เช่น ความสวย ความหิว อาหาร หนังสือ คำชม ฯลฯ สิ่งที่กระตุ้นพฤติกรรมนี้จะมี ความเข้มข้นแตกต่างกันออกไป และสิ่งทีกระตุ้นพฤติกรรมอย่างหนึ่ง ก็อาจมีพลังในการกระตุ้นพฤติกรรมของ แต่ละบุคคลไม่เท่ากัน

5. ทักษะคติ (Attitude) ทักษะคติ หมายถึง ความรู้สึกหรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อ ความรู้สึก สิ่งของ หรือสถานการณ์ต่างๆ ความรู้สึกท่าทีเป็นในทำนองที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ทักษะคติเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ ไม่ได้ติดตัวมาแต่กำเนิดแต่เกิดจาก ประสบการณ์หรือการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ได้รับ ทักษะคติมีความสำคัญในการตอบสนอง ของสังคมนั้นคือ บุคคลมีพฤติกรรมอย่างไรหรือทำสิ่งใดลงไป ทักษะคติจะเป็นเครื่องกำหนดให้มี พฤติกรรมเช่นนั้น

6. สถานการณ์ (Situation) สภาพแวดล้อมหรือสภาวะที่บุคคลกำลังจะมีพฤติกรรม ชงชัย สันติวงษ์ (2540 : 52-53) กล่าวว่า พฤติกรรมการทำงานของแต่ละบุคคลที่ แสดงออกมานั้น จะเป็นผลมาจากปัจจัยหลายๆ ประการต่อไปนี่ที่ผสมผสานกัน คือ

1. ความสามารถ (Capability) ของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน คนทุกคนต่างก็มี ข้อจำกัดในด้านความสามารถ ดังนั้น พฤติกรรมที่แสดงออกจึงแตกต่างกันไปตามความสามารถที่ แตกต่างกันไป

2. ความต้องการที่แต่ละคนมุ่งที่จะตอบสนอง (Needs) ที่แตกต่างกัน คนทุกคน ต่างก็มีจุดมุ่งหมายที่อยากจะได้รับผลสำเร็จตามที่แต่ละคนสนใจแตกต่างกัน และสภาพภายในที่จะ เป็นตัวกำหนดว่าผลสำเร็จอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่แต่ละคนมุ่งปรารถนานั้นก็คือ ความต้องการ ซึ่งแยก ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ความต้องการทางร่างกายและความต้องการทางจิตใจ

ดังนั้น สรุปได้ว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่ ความเชื่อ ค่านิยม บุคลิกภาพ ทักษะคติ ความสามารถหรือความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

2.3 ทฤษฎีและแบบจำลองเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

การที่จะเข้าใจพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงาน หรือสุขภาพ อนามัยของบุคคลนั้น ส่วนใหญ่จะอาศัยแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยา เพื่อแก้ปัญหาทางสุขภาพ อนามัยของบุคคล จะต้องเปลี่ยนแปลงลักษณะการดำเนินชีวิตของบุคคลนั้นๆ และควบคุมปัญหา สิ่งแวดล้อมมากกว่าที่จะเป็นการให้บริการรักษาพยาบาล โดยให้การศึกษาแก่บุคคลเกี่ยวกับ

ความสามารถและความรับผิดชอบของตัวเขาในการที่จะปกป้องสุขภาพของตนเอง ซึ่งเป็นแนวคิดด้านการป้องกัน และทฤษฎีที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ได้แก่

2.3.1 ทฤษฎีการรับรู้ประสิทธิภาพแห่งตน (Theory of Self Efficacy)

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่แบนดูรา (Bandura อ้างถึงใน สิทธิโชค วรานุสันติกุล 2524 : 18) ได้พัฒนามาจากการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning principle) ทฤษฎีการรับรู้ประสิทธิภาพแห่งตนนี้มีข้อสมมติฐานว่า คนเรานั้นมีกระบวนการเชิงปัญญาหรือกระบวนการความรู้ (Cognitive ability) ที่จะสามารถแสดงพฤติกรรมออกมาได้โดยการคิด หรือการดูตัวอย่างจากผู้อื่นหรือการเลียนแบบผู้อื่น โดยก่อนที่คนเราจะแสดงพฤติกรรมออกไปนั้น คนเรามีความคาดหวังเกิดขึ้นอย่างน้อย 2 อย่าง คือ การคาดหวังของผลการกระทำ (Outcome expectation) ถ้าคาดว่าจะได้ผลกรรมที่น่าพึงพอใจก็จะกระทำ และขณะเดียวกันก็คาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง (Efficacy expectation) ที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นด้วย ถ้าพบว่าตนเองน่าจะมีความสามารถที่จะทำได้ก็จะทำ และจะไม่ทำถ้าพบว่าตนเองไม่มีความสามารถที่จะทำ

ดังนั้น การที่คนจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่ดี จะต้องมีความรู้และมั่นใจว่าตนเองสามารถจะกระทำการเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายได้

2.3.2 แบบจำลองความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ (Health Belief Model)

Rosenstock (อ้างถึงใน สมถวิล เมืองพระ 2537 : 31-37) มีข้อสมมติฐานเกี่ยวกับความเชื่อด้านสุขภาพที่ว่า สุขภาพที่ดี (Good health) ในความคิดของแต่ละคน ไม่เหมือนกัน ทำให้มีผลต่อการยอมรับและการตัดสินใจที่จะกระทำหรือมีพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายแตกต่างกัน การที่บุคคลจะปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใด เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วยนั้น จะต้องมีความเชื่อหรือการยอมรับเกี่ยวกับอุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วยอยู่ 3 ประการ อันจะนำไปสู่การมีสุขภาพ หรือการมีพฤติกรรมความปลอดภัย คือ

1. การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงและเสี่ยงต่อการเจ็บป่วย (Perceived susceptibility) หมายถึง การที่บุคคลแต่ละคนมีการรับรู้ถึงโอกาสที่เกิดการเจ็บป่วยหรือเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยแตกต่างกัน เช่น บางคนอาจจะปฏิเสธไม่เชื่อ หรือบางคนก็เชื่อว่า เขามีโอกาสจะเจ็บป่วยอย่างแน่นอน หรือมีโอกาสเกิดขึ้นเหมือนกันแต่ไม่มากนัก เป็นต้น ซึ่งระดับการรับรู้จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันอันตรายหรืออาการเจ็บป่วยจากการทำงาน

2. การรับรู้ถึงความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ (Perceived severity) หมายถึง การที่บุคคลตระหนักถึงความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ และผลกระทำที่ตามมาจากการเกิดอุบัติเหตุ เช่น ความเจ็บป่วย พิการ ตาย และผลที่ตามมาทางสังคม เช่น การหยุดงาน ผลกระทบต่อชีวิต ครอบครัว

และความสัมพันธ์กับบุคคลในองค์กร ซึ่งมีผลทำให้พฤติกรรมการป้องกันอันตรายแตกต่างกันไปในแต่ละคน

3. การรับรู้เกี่ยวกับผลดีและผลเสียเพื่อการปฏิบัติเพื่อต่อต้านหรือหลีกเลี่ยงการเกิดความเจ็บป่วย (Perceived benefit and barrier) ซึ่งการรับรู้ในข้อ 1 และ 2 นั้น เป็นสถานะของจิตใจและความพร้อมที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อไป แต่ไม่ได้เป็นสิ่งที่กำหนดว่าพฤติกรรมที่จะกระทำนั้นเป็นอย่างไร การที่บุคคลเลือกว่าจะกระทำอะไรขึ้นอยู่กับความพร้อมทางด้านจิตใจ และการรับรู้ถึงผลดี และอุปสรรค โดยจะปฏิบัติหรือไม่ขึ้นอยู่กับวิธีการที่บุคคลนั้นเชื่อว่าจะก่อให้เกิดผลดีกับตนมากที่สุด และมีอุปสรรคและผลเสียน้อยที่สุด ซึ่งต้องสัมพันธ์กับการลดโอกาสที่จะได้รับอันตรายจากการเกิดอุบัติเหตุและความรุนแรงจากการเกิดอุบัติเหตุ

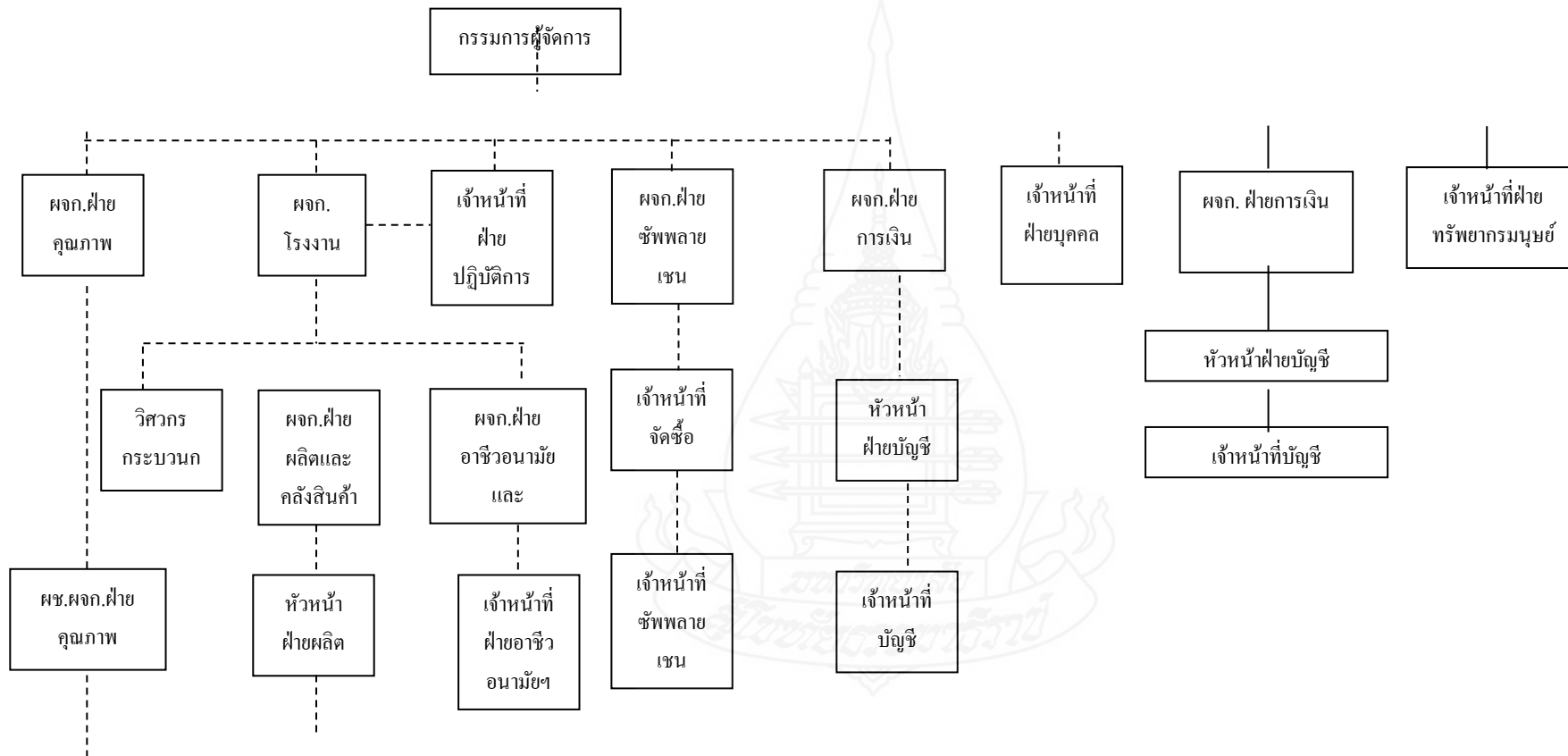
3. สภาพทั่วไปของบริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

3.1 ความเป็นมาของบริษัท

เมื่อ ค.ศ. 1985 บริษัทได้ถูกจัดตั้งขึ้นโดยบริษัท มอนซานโต เคมิคัล (ไทยแลนด์) จำกัด ต่อมาใน ค.ศ. 1989 ได้ถูกบริษัท โรน ปูแลนค์ จำกัด เข้าซื้อกิจการ และได้เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท โรน ปูแลนค์ ไทย อินดัสทรี จำกัด และเริ่มทำการผลิตสารลดแรงตึงผิวใน ค.ศ. 1994 จนกระทั่งใน ค.ศ. 2011 ได้ถูกกลุ่มบริษัทโซเวย์ เข้าซื้อกิจการและเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด จนถึงปัจจุบัน ตั้งอยู่เลขที่ 342 นิคมอุตสาหกรรมบางปู ตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นผู้ผลิตและส่งออกอุตสาหกรรมประเภทเคมีภัณฑ์ เช่น สารลดแรงตึงผิว (Surfactant) และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการเกษตร

3.2 โครงสร้างการบริหาร

บริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด จัดโครงสร้างการบริหาร ดังภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 ภาพโครงสร้างการบริหารของบริษัท

บริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด ได้แบ่งการดำเนินการภายในบริษัทออกเป็น 6 หน่วยงานหลัก ได้แก่

1. ฝ่ายผลิตและคลังสินค้า คุณได้รับพิชชอบในส่วนของ การผลิตผลิตภัณฑ์ทั้งหมด ให้ถูกต้องตรงตามสเปคและคุณได้รับพิชชอบในส่วนของ การบริหารคลังสินค้าคงเหลือ รวมทั้งวัตถุดิบต่างๆ ที่รอเข้ากระบวนการผลิตให้เป็นไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย สามารถนำมาใช้งานได้ อย่างสะดวก

2. ฝ่ายอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คุณได้รับพิชชอบในส่วนของอาชีวอนามัย ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องจักรให้คงอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน อยู่เสมอ เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้การผลิตรายิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังรวมถึงการซ่อมบำรุงหรือ ก่อสร้างอาคารต่างๆ เช่น การดูแลไฟฟ้าภายในบริษัท และการควบคุมดูแลคอนแทคเตอร์ที่เข้ามา ทำงานภายในบริษัท

3. ฝ่ายคุณภาพ คุณได้รับพิชชอบในส่วนของ การควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ตรวจสอบผลิตภัณฑ์ให้ถูกต้องตรงตามสเปคก่อนที่จะส่งมอบให้ลูกค้า

4. ฝ่ายซัพพลายเชน คุณได้รับพิชชอบในส่วนของ การจัดซื้อและซัพพลายเชน คือ การจัดหาวัตถุดิบที่ถูกต้องตรงตามสเปคและทันกระบวนการผลิต วางแผนการผลิตรวมทั้งดูแลการ ส่งออกสินค้าไปยังลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ

5. ฝ่ายการเงิน คุณได้รับพิชชอบในส่วนของงานการเงินและบัญชี

6. ฝ่ายบุคคล คุณได้รับพิชชอบในส่วนของงานด้านทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การคัดเลือก บุคลากรเข้ามาทำงาน สวัสดิการ ผลประโยชน์ต่างๆ ที่พนักงานพึงได้รับ รวมทั้งดูแลให้คำชี้แนะ ในการปฏิบัติตัวให้ถูกต้อง

3.3 การดำเนินการด้านความปลอดภัย

ปัจจุบัน บริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด ได้ดำเนินการด้านความปลอดภัย โดยมีการนำระบบ (RCMS) Rhodia care management system จากโรเดีย กรุ๊ป มาปรับใช้ในบริษัท ซึ่งมีการแยกหัวข้อที่ต้องมีการดำเนินการเกี่ยวกับระบบความปลอดภัยทั้งหมด 13 หัวข้อ รายละเอียดดังนี้

1. การทบทวนและคำสัญญาจากฝ่ายบริหาร (Management review and commitment) เกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์เกี่ยวกับอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง การมีส่วนร่วมของผู้บริหารทุกระดับและการทบทวน โดยฝ่ายบริหาร

2. การประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง (Risk assessment and risk management) เป็นการประเมินความเสี่ยงในด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมทั้งในกระบวนการผลิตและในขั้นตอนการขนส่ง มีการแบ่งชนิดของการประเมินความเสี่ยงและมีการประเมินความเสี่ยงใหม่ทุกครั้งในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการทำงาน

3. กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ (Regulatory and voluntary requirement) เป็นการติดตามข้อมูลข่าวสารด้านความปลอดภัยและกฎหมายใหม่ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

4. การเตรียมความพร้อม กรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน (Emergency preparedness) มีการจัดทำแผนการซ้อมเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินต่างๆ เช่น ไฟไหม้ สารเคมีรั่วไหล ปฐมพยาบาล เป็นต้น และมีการสื่อสารข้อมูลด้านแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินให้พนักงานรับทราบอยู่เสมอ

5. โครงสร้างและผังองค์กร (Structure and organization) มีการจัดทำคู่มือด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม มีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจนเพื่อจัดการด้านความปลอดภัย รวมทั้งจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการความปลอดภัยอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

6. การเลือกซื้อสินค้าและบริการ (Purchase of goods and services) เป็นการกล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการเลือกซื้อสินค้า มีการคัดเลือกผู้ขาย ผู้บริการ รวมทั้งระบบการจัดการผู้ขาย ผู้บริการ อีกด้วย

7. กฎระเบียบภายใน (Internal rules) กล่าวถึงข้อกำหนดทั่วไปและข้อกำหนดเฉพาะในด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ข้อกำหนดในการอนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าทำงานในพื้นที่ต่างๆ รวมทั้งการใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล

8. การจัดการด้านทักษะและการฝึกอบรม (Management of skills and training) กล่าวถึง การปฐมนิเทศ/ การให้ความรู้พนักงานใหม่หรือผู้รับเหมาเกี่ยวกับข้อมูลด้านอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการจัดการฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัย เช่น อันตรายจากการใช้สารเคมีอย่างผิดวิธี เป็นต้น

9. การสื่อสารภายใน (Internal communication and healthy safety environmental promotion) เป็นการสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานให้พนักงานภายในบริษัท รับทราบอยู่เสมอ เช่น การประกาศเสียงตามสาย การติดบอร์ดประชาสัมพันธ์

10. งานบำรุงรักษาและการตรวจสอบ (Maintenance and inspection) กล่าวถึง การจัดแผนการบำรุงรักษาเครื่องจักร เครื่องมือ รวมทั้งการตรวจสอบอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล

11. การจัดการเกี่ยวกับอุบัติเหตุ/ อุบัติการณ์ (Handling healthy safety environmental accidents/ incidents) มีการสืบสวนหาสาเหตุและจัดทำรายงานเมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานเสมอ

12. การตรวจสอบ (Audits) มีการจัดทำระบบการตรวจติดตามระบบความปลอดภัย โดยบุคลากรภายในและภายนอกบริษัท

13. การสื่อสารภายนอก (External communication) เป็นการสื่อสารข้อมูลภายในบริษัทให้หน่วยงานภายนอกรับทราบ เช่น การจัดทำรายงานผลด้านความปลอดภัยประจำปีให้หน่วยงานราชการรับทราบ การสื่อสารข้อมูลที่จำเป็นให้บริษัทที่เกี่ยวข้องรับทราบ เช่น ในกรณีที่มีเหตุการณ์รั่วไหล ต้องแจ้งให้บริษัทข้างเคียงและการนิคมฯ รับทราบโดยเร็วที่สุด

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

พรเกียรติ เนติขจร (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัย : กรณีศึกษาพนักงานประกอบรถยนต์จังหวัดสมุทรปราการ ศึกษาจากพนักงานจำนวน 254 คน ผลการวิจัย พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการ โรงงานประกอบรถยนต์มีแรงจูงใจในการป้องกันอันตรายและพฤติกรรมความปลอดภัยในระดับสูง อายุงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมภพ วงศ์ประสาร (2546) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มน้ำและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นคนงานในสถานประกอบการผลิตเครื่องดื่มน้ำ ถนอมอาหาร จำนวน 354 คน พบว่า อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของคนงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เกื้อกุล เป้าสุวรรณ (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายบริการลานจอดอากาศยานการบินไทย โดยเก็บตัวอย่างจากแบบสอบถามของพนักงาน 200 คน ผลการวิจัย พบว่า พนักงานฝ่ายบริการลานจอดอากาศยาน มีพฤติกรรมความปลอดภัยการทำงานในระดับสูง พนักงานฝ่ายบริการลานจอดอากาศยานมีอายุ ระดับการศึกษาและอายุงานแตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายบริการลานจอดอากาศยานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศุภวัฒน์ เตชะพิทักษ์ (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โคราช เดนกิ จำกัด (K2) กลุ่มตัวอย่าง คือพนักงานบริษัท โคราช เดนกิ จำกัด (K2) 218 คน ผลการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ

พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ आयुงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จักรกฤษณ์ คิฐวิบูลย์ (2549) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ระบบความปลอดภัย และพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานฝ่ายผลิต โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ พนักงานฝ่ายผลิต จำนวน 350 คน จากโรงกลั่นน้ำมันจำนวน 5 แห่ง โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง พบว่าระดับความรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยของคณาอยู่ในระดับดี อายุ आयुงาน ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พิชญานิ ชาตรีจันทร์สกุล (2552) ได้ศึกษาทัศนคติต่อความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท บางกอกแกล๊ป แอนด์ คอสเมติก จำกัด พบว่า

1. องค์ประกอบด้านความเข้าใจ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อระบบความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ พนักงานต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล (Personal protective equipment : PPE) ให้กระชับพอดีร่างกาย รองลงมา ได้แก่ การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่เหมาะสมกับลักษณะของงานสามารถป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานได้ การปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยจะช่วยลดการเกิดอันตรายจากการทำงาน และพนักงานที่ทำงานในจุดเสี่ยงอันตรายต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตลอดเวลา

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกที่ดีต่อระบบความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ มีความรู้สึกดีว่าการฝึกซ้อมอพยพหนีไฟเป็นสิ่งจำเป็นและไม่ทำให้เสียเวลา รองลงมา ได้แก่ มีความรู้สึกดีต่อระบบความปลอดภัยที่กำหนดให้ปฏิบัติตามวิธีการทำงานที่ปลอดภัยตามที่บริษัทกำหนดให้เพื่อลูกจ้างที่มีจิตสำนึกที่ดีและมีความรู้สึกที่ไม่ดีเมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานที่รู้ว่าเสี่ยงต่อการเกิดอันตรายสูง แต่จำเป็นต้องทำให้เสร็จทันที แม้จะไม่มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลก็ตาม

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมการปฏิบัติต่อระบบความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับดี ได้แก่ การสวมชุดปฏิบัติงานรัดกุมและเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน รองลงมา ได้แก่ การปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังต่ออันตรายที่อาจเกิดขึ้น และการปฏิบัติงานตามคำแนะนำการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรต่างๆ

ชัยชนก เลศักดิ์ (2550) ได้ศึกษาทัศนคติด้านความปลอดภัยในกระบวนการทำงานของพนักงานบริษัทยูนิย่น โพรเซ่น โปรดักส์ จำกัด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องความปลอดภัยในกระบวนการทำงานอยู่ในระดับมาก โดยมีความรู้ ความเข้าใจถูกต้องมากที่สุด คือ พนักงานที่ทำงานอยู่ในจุดที่เสี่ยงอันตรายต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน รองลงมาคือการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่เหมาะสมกับลักษณะของงาน สามารถป้องกันอันตรายจากการทำงานได้

ในด้านความคิดเห็น ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านความปลอดภัยในกระบวนการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เรื่องที่ความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ลูกจ้างที่มีจิตสำนึกที่ดีต้องยอมปฏิบัติตามวิธีการทำงานที่ปลอดภัยที่นายจ้างกำหนดไว้ และนายจ้างที่มีจิตสำนึกที่ดีต้องจัดทำขั้นตอนการทำงานที่ปลอดภัยและแจ้งให้ลูกจ้างรับรู้ในทุกจุดอันตรายที่เกิดขึ้น

ในด้านพฤติกรรม ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในกระบวนการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับดี พฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแจ้งหัวหน้างานทราบเมื่อพบว่าเครื่องจักรอุปกรณ์ชำรุด

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่า สาเหตุเชิงลึกที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในบริษัทเป็นอันดับแรก คือ ความประมาทหรือพฤติกรรมเสี่ยงของพนักงานหรือผู้ปฏิบัติงาน รองลงมา คือ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ป้องกันส่วนอันตรายของเครื่องจักรชำรุดหรือทำงานผิดปกติ ตามลำดับ

ประสิทธิ์ พรหมสุภัทร (2549) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติต่อความปลอดภัย และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานขับรถไฟฟ้าบริษัท ขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) จำนวน 92 ราย โดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test) และการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน จากผลการศึกษาพบว่าพนักงานมีทัศนคติด้านความปลอดภัย และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ยังพบว่า พนักงานที่มีลักษณะส่วนบุคคลที่ต่างกันมีทัศนคติด้านความปลอดภัย และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่ต่างกัน ซึ่งทัศนคติด้านความปลอดภัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

บุญถิ่น ेमย่นยาว (2546) ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ พฤติกรรม การจัดการความปลอดภัยกับการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล : ศึกษาเฉพาะกรณีพนักงานช่างสายอากาศการไฟฟ้านครหลวง ผลการวิจัย พบว่าพนักงานมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์อยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง พนักงานที่มีความรู้ระดับปานกลางซึ่งเป็นกลุ่มบน มีทัศนคติต่อ

อุปกรณ์อยู่ในระดับสูง มีพฤติกรรมต่ออุปกรณ์อยู่ในระดับสูง มีความรู้การจัดการความปลอดภัยขององค์การอยู่ในระดับปานกลางและมีการใช้อุปกรณ์ความปลอดภัยอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้พบว่า ความรู้ ทักษะ พฤติกรรมและการจัดการความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กับการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และพบว่า ความรู้ ทักษะ พฤติกรรม และการจัดการความปลอดภัย พยากรณ์การใช้อุปกรณ์ได้ร้อยละ 61.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

เศรษฐา ตันติเดชามงคล (2546) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง การสนับสนุนทางองค์การ และพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์เมลามีนและพลาสติกแห่งหนึ่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่าง 270 คน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน ประสบการณ์ในการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย และประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัย ส่วนการรับรู้ความสามารถของตนเองและการสนับสนุนทางองค์การมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมของพนักงานระดับปฏิบัติการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นลินี ประทับสร (2543) ศึกษาภาวะผู้นำ ความรู้ ทักษะเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ของหัวหน้างานระดับต้นในโรงงานอุตสาหกรรมประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าหัวหน้างานระดับต้นมีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับมีความรู้มาก มีทักษะเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานในระดับปานกลางและมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง หัวหน้างานระดับต้นมีอายุ และการอบรมในเรื่องความปลอดภัยต่างกัน มีพฤติกรรมในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.001 ตามลำดับ ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน ภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ ความรู้ และทักษะเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 การอบรมในเรื่องความปลอดภัย ภาวะผู้นำแบบมุ่งงาน และทักษะเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 ตามลำดับ

สิริพัชร เปรมชัยเอียร (2543) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ความรู้ การเปิดรับสื่อและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานผลิตกระดาษ จากการวิจัยพบว่า พนักงานทั้งหมดเป็นเพศชาย มีประสบการณ์ในการทำงาน 0-4 ปี และส่วนใหญ่เคยประสบอุบัติเหตุในการทำงาน พนักงานส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีความรู้อยู่ในระดับสูง มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อทั่วไปอยู่ในระดับสูงและเปิดรับสื่อเกี่ยวกับความปลอดภัยอยู่ในระดับต่ำ และมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง พนักงานที่

สถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนพนักงานที่มีอายุ การศึกษา รายได้ ระยะเวลาในการทำงานและประสบการณ์ในการเกิดอุบัติเหตุแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานไม่แตกต่างกัน ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 บุคลิกภาพของพนักงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การเปิดรับสื่อของพนักงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วไลพร ภิญโญ (2544) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยที่ศึกษาพนักงาน โรงงานผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัย

ศุภวัฒน์ เตชะพิทักษ์ (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โคราช เคนกิ จำกัด (K2) พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน โดยเพศชายให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย และมีความระมัดระวังมากกว่าเพศหญิงในระดับมาก

นภาพร มัทย์พงษ์ถาวร (2543) ได้ศึกษาการรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคณานก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน พบว่า คณานก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร มีการรับรู้ความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย แต่มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับดี และการรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ประสบการณ์การทำงาน และลักษณะงานที่แตกต่าง

คมสันต์ ธงชัย (2549) พบว่า ระดับการศึกษาของกลุ่มระดับต่ำกว่าประถมศึกษา และกลุ่มสูงกว่าระดับประถมศึกษา มีความแตกต่างกันกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการประสบอันตรายจากการทำงานของคณานก่อสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ชุติมา พันละม้าย (2550) วิจัย เรื่อง พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในพนักงานอุตสาหกรรมอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับสูงจะมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในระดับต่ำ

บัญชา เข้มทอง (2546) ศึกษาในหัวข้อการรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานส่วนผลิต บริษัทเฟื่องฟูอเน็กซ์ จำกัด พบว่าพนักงานที่มีอายุการทำงานแตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุจิตรา เรืองมงคล (2548) ศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่องความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและคนงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยพบว่า พนักงานและคนงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเพชรบุรี ที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีการปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการทำงานในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กวิณซ์ดา อภิชนาดล (2546) ศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานของคนงานโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า ประสิทธิภาพการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

วันเฉลิม พลอินทร์ (2549) วิจัยเรื่อง การสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงาน พฤติกรรมความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย หุ่นสูง จำกัด พบว่า ประสิทธิภาพการได้รับอุบัติเหตุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Langford (2002) ได้ทำการศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติของคนงานก่อสร้างที่มีต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในสถานที่ก่อสร้าง โดยใช้รูปแบบการวิจัยที่เชื่อมโยงสามรูปแบบ: ความปลอดภัย กลยุทธ์การดำเนินงานการจัดการทัศนคติของคนงานเกี่ยวกับความปลอดภัย และปัจจัยทางพฤติกรรมที่แสดงโดยคนงานก่อสร้าง โดยทำการสุ่มแบบสอบถามคนงานก่อสร้าง 126 คนใน 10 บริษัท พบว่า 56 ตัวแปรถูกระบุว่ามีอิทธิพลต่อทัศนคติที่มีศักยภาพเพื่อความปลอดภัย และ 12 ปัจจัยทางเทคนิคมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาทัศนคติในเชิงบวกที่แข็งแกร่งต่อการจัดการด้านความปลอดภัย การวิเคราะห์ที่สองคำสั่งซื้อ โดยใช้การวิเคราะห์ปัจจัยที่แยกได้ห้าตัวแปรที่มีอิทธิพลสำคัญกับทัศนคติความปลอดภัยห้าปัจจัยคือการจัดระเบียบในการกำกับดูแลความปลอดภัยและการจัดการอุปกรณ์ บรรทัดฐานอุตสาหกรรมและวัฒนธรรม ทัศนคติที่จะเสี่ยงต่อการจัดการพฤติกรรม

Ai Lin Teo (2005) ได้ทำการศึกษาการส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานในสถานที่ก่อสร้าง จากผลการศึกษาพบว่า การดูแลใกล้ชิดและเข้มงวดกับคนงานเพื่อความปลอดภัยและการฝึกอบรมด้านสุขภาพ พบว่าการเพิ่มกำลัง Positive (ทั้งตัวเงินและมีใช้ตัวเงิน)

ก็ยังคงถูกพบว่า มีประสิทธิภาพ วิธีการอื่นๆ ที่อาจส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่ปลอดภัยในการทำงาน เช่น อาจจะมีการฝึกอบรม

Donald (2003) จากผลการศึกษาพบว่า ทักษะด้านความปลอดภัยเป็นพื้นฐานสำหรับการปรับปรุงประสิทธิภาพด้านความปลอดภัยใน บริษัท ผลิตภัณฑ์ไฟฟ้า โดยมีการเริ่มต้นใช้แบบสอบถามทักษะด้านความปลอดภัยที่พัฒนาโดยความคิดริเริ่มได้รับการพัฒนา รวมการกำหนดเขตความปลอดภัย ที่มีการเขียนแผนปฏิบัติการ การจัดหางบประมาณด้านความปลอดภัยของพนักงาน รวมทั้งมีการหารายละเอียดเพิ่มเติมสำหรับการดำเนินการจัดการ การริเริ่มดำเนินการจะเริ่มตั้งแต่นี้โดยใช้ระยะเวลา 1ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทัศนคติที่ไม่ดีด้านความปลอดภัยหมดไป

Clarke (2006) จากการศึกษาพบว่า โครงสร้างปัจจัยของสภาพความปลอดภัยที่โรงงานประกอบด้วยสามปัจจัย คือ ความกังวลสำหรับด้านความปลอดภัยของพนักงาน ผู้จัดการ การตอบสนองต่อความปลอดภัยและความขัดแย้งระหว่างการผลิตและความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับที่พบในการศึกษาก่อนหน้านี้ในภาคการผลิตที่ UK ขณะที่สภาพความปลอดภัยไม่ได้คาดการณ์การมีส่วนร่วมที่เกิดอุบัติเหตุที่โรงงาน การตอบสนองของพนักงานเพื่อความปลอดภัยและความขัดแย้งระหว่างการผลิตและความปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญที่คาดการณ์พฤติกรรมที่ไม่ปลอดภัย การรับรู้จากสภาพแวดล้อมการทำงานที่มีผลสำคัญเป็นตัวทำนายที่สำคัญของการเกิดอุบัติเหตุและพฤติกรรมที่ไม่ปลอดภัย

Wallance and Vodanovich (2003 อ้างใน สุมน นานาพูนสิน 2550 : 35) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานบุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก ความบกพร่องด้านการนึกคิดและปฏิกิริยาที่มีต่อกัน จากการศึกษาพบว่าความบกพร่องด้านการนึกคิดเป็นตัวแปรกำกับ (Moderated) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับพฤติกรรมความปลอดภัยและการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

จากการศึกษา ทบทวน เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าสาเหตุของการประสบอันตรายจากการทำงานนั้น ส่วนหนึ่งมาจากสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ลักษณะการกระทำที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งเกิดจากตัวบุคคลซึ่งพอสรุปจากงานวิจัยที่ศึกษา ได้แก่ การมีความรู้ด้านความปลอดภัยไม่เพียงพอ การทำงานด้วยความประมาท ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ลักษณะงาน และพฤติกรรมด้านความปลอดภัย นอกจากนี้ความแตกต่างทางด้านปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์ฝึกอบรม และประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุล้วนมีผลต่อความปลอดภัยในการทำงานทั้งสิ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยมีวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 พนักงานระดับปฏิบัติการและหัวหน้างาน จำนวน 34 คน

1.2 ผู้บริหารระดับผู้จัดการ จำนวน 5 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 2 คน คือ ผู้จัดการฝ่ายผลิตและคลังสินค้า และผู้จัดการฝ่ายอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (ข้อมูลฝ่ายบุคคล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2555)

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรในการศึกษา

หน่วยงานที่สังกัด	ผู้จัดการ (คน)	พนักงาน (คน)
ฝ่ายผลิตและคลังสินค้า	1	15
ฝ่ายคุณภาพ	1	8
ฝ่ายอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	1	2
ฝ่ายการเงิน	1	3
ฝ่ายซัพพลายเชน	1	5
ฝ่ายบุคคล	-	1
รวม	5	34

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

2.1.1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามการศึกษา

2.1.2 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร บทความ และผลงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางนำมาสร้างข้อคำถามในแบบสอบถาม

2.1.3 กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.1.4 ร่างแบบสอบถาม โดยกำหนดโครงสร้างแบบสอบถามเป็น 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple choice) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน ประวัติการฝึกอบรม ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน
2. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน
3. ด้านการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ
4. ด้านอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล

โดยมีลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple choice)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงาน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการควบคุมและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ
2. ด้านอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล
3. ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย

โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale)

5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย
2 ด้าน ได้แก่

1. การปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องจักร
2. การปฏิบัติงานเพื่อป้องกันอันตราย

โดยมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale)

5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติทุกครั้ง
- 4 หมายถึง ปฏิบัติบ่อยครั้ง
- 3 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้ง
- 2 หมายถึง ปฏิบัตินานๆ ครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านความปลอดภัยใน
กระบวนการทำงาน

2.1.5 สร้างคำถามตามโครงสร้างของเนื้อหาที่กำหนดไว้

2.1.6 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นผู้
ที่มีความรู้ ในงานด้านความปลอดภัย ดังรายชื่อในภาคผนวก เพื่อตรวจสอบความตรง (Validity)
ตามโครงสร้างเนื้อหา โดยนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item- objective
congruence : IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.1.7 ปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.2 ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.1 ศึกษาเอกสาร เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยเพื่อนำมาประมวลเนื้อหา
สำหรับสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.2 กำหนดขอบเขตของการสัมภาษณ์ ให้ครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษา ซึ่ง
ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนบุคคล แนวทางในการพัฒนางานด้านความปลอดภัย

2.2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน
เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา

2.2.4 นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุง แก้ไขให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตามความเห็น
ของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองกับพนักงานของบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด โดยทำการส่งแบบสอบถามให้กับพนักงานระดับปฏิบัติการและหัวหน้างาน จำนวน 34 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับผู้จัดการ จำนวน 2 คน โดยทำการจัดเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน 2555

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์เนื้อหา ส่วนข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) โดยแปลผลดังนี้ (ชัยสิทธิ์ เกลิมมีประเสริฐ 2544 : 184)

ค่าร้อยละ	ระดับความรู้
80.00 – 100.00	มากที่สุด
70.00 – 79.99	มาก
60.00 – 69.99	ปานกลาง
50.00 – 59.99	น้อย
0.00 – 49.99	น้อยที่สุด

4.3 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงาน ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (ชัยชนก เลศักดิ์ 2550 : 18-19)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.50 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.50 – 4.49	เห็นด้วยมาก
2.50 – 3.49	เห็นด้วยปานกลาง
1.50 – 2.49	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.49	เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (พิมพ์ใจ สายวิภู 2541 : 66-67)

ค่าเฉลี่ย	ระดับพฤติกรรม
4.50 – 5.00	สูงที่สุด
3.50 – 4.49	สูง
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	ต่ำ
1.00 – 1.49	ต่ำที่สุด

4.5 ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานและลักษณะงานที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ใช้การวิเคราะห์ค่าโคสแควร์และสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน โดยแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้

ค่าสหสัมพันธ์ 0.81 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

ค่าสหสัมพันธ์ 0.61 – 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่าสหสัมพันธ์ 0.41 – 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสหสัมพันธ์ 0.00 – 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

4.6 การเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ใช้ค่าเฉลี่ย

4.7 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านความปลอดภัยในกระบวนการทำงาน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ เป็น 7 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และลักษณะงาน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน ประวัติการทำงานจากที่อื่น การฝึกอบรมก่อนที่จะเข้าทำงานที่บริษัทนี้ การได้รับการฝึกอบรมระยะเวลาที่ผ่านการฝึกอบรม และข้อมูลการประสบอุบัติเหตุในการทำงาน โดยวิเคราะห์ จำนวน และค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (N = 34)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ		
ชาย	18	52.94
หญิง	16	47.06
2. อายุ		
อายุ 21-30 ปี	8	23.53
อายุ 31-35 ปี	11	32.35
อายุ 36-40 ปี	6	17.65
อายุ 41-45 ปี	4	11.76
อายุ 46-50 ปี	5	14.71
3. ระดับการศึกษา		
อนุปริญญา / ปวส.	15	44.12
ปริญญาตรี	15	44.12
สูงกว่าปริญญาตรี	4	11.76
4. อายุงาน		
ต่ำกว่า 1 ปี	7	20.59
3-5 ปี	2	5.88
6-10 ปี	13	38.24
11-15 ปี	2	5.88
16-20 ปี	4	11.76
มากกว่า 20 ปี	6	17.65
5. ประสบการณ์ทำงานก่อนทำงานบริษัทนี้		
ไม่เคย	4	11.76
เคย	30	88.24
6. การฝึกอบรมก่อนทำงานบริษัทนี้		
ไม่เคย	16	47.06
เคย	18	52.94

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (N = 34)	ร้อยละ (100.00)
7. ผ่านการฝึกอบรมที่บริษัทนี้		
ไม่เคย	0	0.00
เคย	34	100.00
8. ครั้งสุดท้ายที่ได้รับการฝึกอบรม		
ช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา	6	17.65
ช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา	3	8.82
ช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา	15	44.12
ช่วง 1 ปีที่ผ่านมา	10	29.41
9. ประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุ		
ไม่เคย	19	55.88
เคย	15	44.12

จากตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงานมีดังนี้
เพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.94 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 47.06

อายุ พบว่า มีอายุระหว่าง 31-35 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.35 รองลงมา มีอายุระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.53 และน้อยที่สุดมีอายุระหว่าง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.76

ระดับการศึกษา พบว่า มีระดับการศึกษาระดับอนุปริญญา /ปวส.และปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.12 เท่ากัน และน้อยที่สุดมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 11.76

อายุงาน พบว่า มีอายุงานระหว่าง 6-10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.24 รองลงมา มีอายุงานต่ำกว่า 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.59 คน และน้อยที่สุดมีอายุงานระหว่าง 3-5 ปีและ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.88 เท่ากัน

ประสบการณ์การทำงานจากที่อื่น พบว่า ส่วนใหญ่เคยทำงานที่อื่นมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 88.24 และไม่เคยทำงานที่อื่นมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 11.76

ประสบการณ์การฝึกอบรมก่อนเข้าทำงานกับบริษัท พบว่า ส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การฝึกอบรมก่อนเข้าทำงานกับบริษัทนี้ คิดเป็นร้อยละ 52.94 และไม่เคยมีประสบการณ์การฝึกอบรมก่อนเข้าทำงานกับบริษัทนี้ คิดเป็นร้อยละ 47.06

ประสบการณ์การฝึกอบรมกับบริษัทนี้ พบว่า ทุกคนได้รับการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 100.00

ระยะเวลาที่เคยได้รับการฝึกอบรมครั้งสุดท้าย พบว่า เคยผ่านการฝึกอบรมในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.12 รองลงมาเคยผ่านการฝึกอบรมในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 29.41 และน้อยที่สุดเคยผ่านการฝึกอบรมในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 8.82

ประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยได้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 55.88 และเคยเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 44.12

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้ และลักษณะงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย

ตารางที่ 4.2 ร้อยละของความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

ความรู้	ร้อยละ	แปลผล
1. ด้านสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน	63.97	ปานกลาง
1.1 สาเหตุสำคัญที่สุดของการประสบอันตรายจากการใช้เครื่องมือ	50.00	น้อย
1.2 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดโรคจากการทำงาน	29.41	น้อยที่สุด
1.3 การเฝ้าระวังสุขภาพของพนักงานในสถานประกอบการ	82.35	มากที่สุด
1.4 สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ	94.12	มากที่สุด
2. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	65.55	ปานกลาง
2.1 ความหมายของความปลอดภัยในการทำงาน	79.41	มาก
2.2 มาตรฐานสากลทั่วไปสีเขียวที่ใช้ร่วมกับสัญลักษณ์ความปลอดภัย	55.88	น้อย
2.3 ความหมายของเซฟการ์ด	58.82	น้อย
2.4 ขั้นตอนที่สำคัญของระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	52.94	น้อย
2.5 การทดสอบสมรรถภาพการได้ยิน	29.41	น้อยที่สุด
2.6 การทำงานในสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย	91.18	มากที่สุด
2.7 การปฏิบัติเมื่อพบเหตุเพลิงไหม้	91.18	มากที่สุด

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ความรู้	ร้อยละ	แปลผล
3. ด้านการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ	84.56	มากที่สุด
3.1 กิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัย	82.35	มากที่สุด
3.2 หลักการควบคุมอันตรายจากสารเคมีที่มีประสิทธิภาพสูงสุด	94.12	มากที่สุด
3.3 การควบคุมที่แหล่งกำเนิดหรือต้นตอของโรค	97.06	มากที่สุด
3.4 มาตรการการทำงานในที่สูง	64.71	ปานกลาง
4. ด้านอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	89.71	มากที่สุด
4.1 หลักการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	79.41	มาก
4.2 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	100.00	มากที่สุด
รวม	72.49	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า พนักงานมีความรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 72.49) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล มีความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 89.71) รองลงมาด้านการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ มีความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 84.56) และน้อยมีสุดด้านสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 63.97)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของลักษณะงาน

ลักษณะงาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ด้านการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ	4.13	0.54	มาก
1.1 ในแผนกของท่านมีการป้องกันการสัมผัสกับสารเคมี อย่างเหมาะสม	4.21	0.54	มาก
1.2 ในการปฏิบัติงานของท่าน มีการระมัดระวังการ สัมผัสกับสารเคมี	4.15	0.56	มาก
1.3 พนักงานในแผนกของท่านมีความเข้าใจเรื่องการใช้ อุปกรณ์ป้องกันสารเคมี	4.15	0.56	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลักษณะงาน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1.4 ในแผนกของท่านมีการป้องกันการสูดดมไอระเหยของสารเคมี	4.15	0.56	มาก
1.5 ในการปฏิบัติงานประจำวันของท่านมีการป้องกันโรคที่เกิดจากการสัมผัสและสูดดมสารเคมี	4.00	0.49	มาก
2. ด้านอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	4.22	0.58	มาก
2.1 ท่านควรสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกครั้ง ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่กำหนดให้ใส่อุปกรณ์	4.62	0.49	มากที่สุด
2.2 ในแผนกของท่านมีการจัดอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ อย่างเป็นระเบียบ	3.82	0.67	มาก
3. ด้านการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมความปลอดภัย	3.94	0.77	มาก
3.1 ท่านเข้าร่วมประชุม/อบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยทุกครั้ง	3.91	0.93	มาก
3.2 ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินท่านมีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามแผนฉุกเฉิน	4.29	0.68	มาก
3.3 ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการด้านความปลอดภัย	3.62	0.70	มาก
รวม	4.09	0.33	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า พนักงานมีลักษณะงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.22) รองลงมาด้านการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.13) และน้อยที่สุดด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมความปลอดภัยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

พฤติกรรม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
<u>1. ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องจักร</u>	4.22	0.69	สูง
1.1 ท่านตรวจเช็คอุปกรณ์ เครื่องมือก่อนลงมือปฏิบัติงาน	4.12	0.84	สูง
1.2 ท่านใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือ โดยศึกษาคู่มือการใช้งานก่อน	3.85	0.74	สูง
1.3 ท่านเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เรียบร้อย หลังจากการปฏิบัติงาน	4.18	0.52	สูง
1.4 ท่านแจ้งหัวหน้างานทราบ เมื่อพบว่าอุปกรณ์ เครื่องจักรชำรุด	4.56	0.56	สูงที่สุด
1.5 ท่านทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องใช้หลังการปฏิบัติงาน	4.21	0.77	สูง
1.6 ท่านปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้งานอุปกรณ์ต่างๆทุกขั้นตอน	4.35	0.60	สูง
1.7 ท่านตรวจตราบริเวณ โรงงานหรือพื้นที่ปฏิบัติงานให้ปลอดภัยก่อนลงมือปฏิบัติงาน			
<u>2. ด้านการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันอันตราย</u>	4.49	0.62	สูง
2.1 ท่านไม่หยอกล้อกับผู้อื่นขณะปฏิบัติงาน	4.32	0.81	สูง
2.2 ท่านปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังอันตรายที่จะเกิดขึ้น	4.38	0.65	สูง
2.3 ในขณะที่ท่านปฏิบัติงานและก่อนปฏิบัติงาน ท่านปฏิบัติตาม ระเบียบและคำแนะนำของหัวหน้างานเกี่ยวกับความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด	4.50	0.56	สูงที่สุด
2.4 ท่านรีบแจ้งหัวหน้างานทันทีที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นกับท่านหรือผู้อื่น	4.62	0.55	สูงที่สุด
2.5 ท่านสวมชุดทำงาน/ ชุดแต่งกายรัดกุมและเหมาะสมในการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง	4.56	0.61	สูงที่สุด
2.6 ท่านลงมือปฏิบัติงานเมื่อเห็นว่าไม่เกิดอันตราย/ อุบัติเหตุต่อตัวท่านเองหรือผู้อื่น	4.50	0.62	สูงที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

พฤติกรรม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
2.7 ท่านไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับอันตรายจากการปฏิบัติงานของตัวเอง	4.71	0.46	สูงที่สุด
2.8 ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกัน/ ส่งเสริมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น	4.32	0.73	สูง
รวม	4.36	0.38	สูง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า พนักงานมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.36) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันอันตรายอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.49) รองลงมาด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับเครื่องจักรอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.22)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

การหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ใช้การทดสอบไคว์สแควร์ (Chi-Square test) และการหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ใช้การทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (The pearson product moment correlation coefficient) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตารางที่ 4.5 การหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

ด้านความรู้	Value	Sig
1. ด้านสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและการเจ็บป่วยจากการทำงาน	17.05	0.27
1.1 สาเหตุสำคัญที่สุดของการประสบอันตรายจากการใช้เครื่องมือ	19.78	0.07
1.2 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดโรคจากการทำงาน	19.68	0.07
1.3 การเฝ้าระวังสุขภาพของพนักงานในสถานประกอบการ	6.67	0.88
1.4 สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ	21.96	0.04
2. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	17.40	0.18
2.1 ความหมายของความปลอดภัยในการทำงาน	12.25	0.43
2.2 มาตรฐานสากลทั่วไปสีเขียวที่ใช้ร่วมกับสัญลักษณ์ความปลอดภัย	13.83	0.31
2.3 ความหมายของเซฟการ์ด	19.32	0.08
2.4 ขั้นตอนที่สำคัญของระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	18.39	0.10
2.5 การทดสอบสมรรถภาพการได้ยิน	14.87	0.25
2.6 การทำงานในสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย	21.57	0.04
2.7 การปฏิบัติเมื่อพบเหตุเพลิงไหม้	21.57	0.04
3. ด้านการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ	14.41	0.34
3.1 กิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัย	10.49	0.57
3.2 หลักการควบคุมอันตรายจากสารเคมีที่มีประสิทธิภาพสูงสุด	17.94	0.12
3.3 การควบคุมที่แหล่งกำเนิดหรือต้นตอของโรค	10.45	0.56
3.4 มาตรการการทำงานในที่สูง	18.77	0.09
4. ด้านอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	11.57	0.48
4.1 หลักการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	11.57	0.48
4.2 การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	-	-
รวม	103.46	0.01

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ค่า Sig โดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.01 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานกัน

ตารางที่ 4.6 การหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะงานและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

ด้านลักษณะงาน	ค่าสหสัมพันธ์
1. ด้านการควบคุมและป้องกันอุบัติเหตุ	0.46
2. ด้านอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	-0.06
3. ด้านการมีส่วนร่วมกิจกรรมความปลอดภัย	0.07
รวม	0.27

จากตารางที่ 4.6 พบว่า โดยรวม มีค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.27 แสดงว่า ลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

ตอนที่ 5 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามเพศ

เพศ	ค่าเฉลี่ย	ชาย	หญิง
		4.53	4.18
ชาย	4.53	-	0.35
หญิง	4.18		-

จากตารางที่ 4.7 พบว่า พนักงานเพศชายมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าเพศหญิง โดยเพศชายมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูงสุด (ค่าเฉลี่ย 4.53) และเพศหญิงมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.18)

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามอายุ

อายุ	ค่าเฉลี่ย	21-30 ปี	31-35 ปี	36-40 ปี	41-45 ปี	46-50 ปี
		4.14	4.37	4.32	4.80	4.36
อายุ 21 – 30 ปี	4.14	-	0.23	0.18	0.66	0.22
อายุ 31 – 35 ปี	4.37		-	0.05	0.43	0.01
อายุ 36 – 40 ปี	4.32			-	0.48	0.04
อายุ 41 – 45 ปี	4.80				-	0.44
อายุ 46 – 50 ปี	4.36					-

จากตารางที่ 4.8 พบว่า พนักงานที่มีอายุ 41 - 45 ปี มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.80) รองลงมาเป็นพนักงานที่มีอายุ 31 - 35 ปี (ค่าเฉลี่ย 4.37) โดยพนักงานที่มีอายุ 41-45 ปี มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีอายุ 21-30 ปี มากที่สุด

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	อนุปริญญา/ ปวส.	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		4.45	4.35	4.08
อนุปริญญา / ปวส.	4.45	-	0.10	0.37
ปริญญาตรี	4.35		-	0.27
สูงกว่าปริญญาตรี	4.08			-

จากตารางที่ 4.9 พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ ปวส. มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.45) รองลงมาเป็นพนักงานมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ค่าเฉลี่ย 4.35) โดยพนักงานที่มีระดับการศึกษาในระดับอนุปริญญา/ ปวส. มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมากที่สุด

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามอายุการทำงาน

อายุการทำงาน	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 1 ปี	3 – 5 ปี	6 – 10 ปี	11 – 15 ปี	16 – 20 ปี	มากกว่า 20 ปี
		4.22	4.37	4.34	4.27	4.78	4.33
ต่ำกว่า 1 ปี	4.22	-	0.15	0.12	0.05	0.56	0.11
3 – 5 ปี	4.37		-	0.03	0.10	0.41	0.04
6 – 10 ปี	4.34			-	0.07	0.44	0.01
11 -15 ปี	4.27				-	0.51	0.06
16 – 20 ปี	4.78					-	0.45
มากกว่า 20 ปี	4.33						-

จากตารางที่ 4.10 พบว่า พนักงานที่มีอายุการทำงาน 16–20 ปี มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.78) รองลงมาเป็นพนักงานที่มีอายุการทำงาน 3 – 5 ปี (ค่าเฉลี่ย 4.37) โดยพนักงานที่มีอายุการทำงาน 16 -20 ปี มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีอายุการทำงานต่ำกว่า 1 ปี มากที่สุด

ตารางที่ 4.11 เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน จากที่อื่น

ประสบการณ์ทำงานจากที่อื่น	ค่าเฉลี่ย	ไม่เคย	เคย
		4.57	4.34
ไม่เคย	4.57	-	0.23
เคย	4.34		-

จากตารางที่ 4.11 พบว่า พนักงานที่ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงานจากที่อื่นมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่เคยมีประสบการณ์การทำงานจากที่อื่น โดยพนักงานที่ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงานจากที่อื่นมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.57) และพนักงานที่เคยมีประสบการณ์การทำงานจากที่อื่นมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.34)

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามประวัติการฝึกอบรม ด้านระบบความปลอดภัยในการทำงานจากที่อื่น

ประวัติการฝึกอบรมจากที่อื่น	ค่าเฉลี่ย	ไม่เคย	เคย
		4.35	4.37
ไม่เคย	4.35	-	0.02
เคย	4.37		-

จากตารางที่ 4.12 พบว่า พนักงานที่เคยมีประวัติการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานจากที่อื่นมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่ไม่เคยประวัติการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานจากที่อื่น โดยพนักงานที่เคยมีประวัติการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานจากที่อื่นมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.37) และพนักงานที่ไม่เคยมีประวัติการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานจากที่อื่นมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.35)

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามช่วงเวลาที่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยครั้งล่าสุด

ช่วงเวลาที่เคยได้รับการฝึกอบรมครั้งล่าสุด	ค่าเฉลี่ย	ช่วง 1 เดือน	ช่วง 3 เดือน	ช่วง 6 เดือน	ช่วง 1 ปี
		ที่ผ่านมา	ที่ผ่านมา	ที่ผ่านมา	ที่ผ่านมา
		4.20	4.60	4.34	4.24
ช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา	4.20	-	0.40	0.14	0.04
ช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา	4.60		-	0.26	0.36
ช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา	4.34			-	0.10
ช่วง 1 ปีที่ผ่านมา	4.24				-

จากตารางที่ 4.13 พบว่า พนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.60) รองลงมาเป็นพนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา (ค่าเฉลี่ย 4.34) โดยพนักงาน

ที่ได้รับการฝึกอบรมในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา มากที่สุด

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน จำแนกตามประวัติการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

ประวัติการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน	ค่าเฉลี่ย	ไม่เคย	เคย
ทำงาน		4.37	4.35
ไม่เคย	4.37	-	0.02
เคย	4.35		-

จากตารางที่ 4.14 พบว่า พนักงานที่ไม่เคยมีประวัติการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่เคยมีประวัติการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน โดยพนักงานที่ไม่เคยมีประวัติการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.37) และพนักงานที่เคยมีประวัติการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.35)

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อเสนอแนะความปลอดภัยในการทำงาน มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
1. ด้านเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์	
1.1 ควรมีการจัดทำคู่มือการใช้งานเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ทุกชนิด โดยมีการอธิบายวิธีการใช้งานอย่างละเอียด ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย และควรมีการทำสำเนาไว้บริเวณที่ใกล้เคียงกับเครื่องจักรนั้นๆ เพื่อความสะดวกในการใช้งาน	2
1.2 ควรมีการจัดทำแผนบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องจักรทุกชนิด เพื่อป้องกันการชำรุดเสียหาย พร้อมใช้งานอยู่เสมอ และเพื่อป้องกันอันตรายที่เกิดจากเครื่องมือ เครื่องจักรชำรุดอีกด้วย	3

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน) ที่เสนอแนะ
2. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	
2.1 ควรมีการจัดทำแผนการเดินทางที่ครอบคลุมพื้นที่บริเวณที่เป็นที่ดินว่างเปล่าเพื่อทำการตรวจสอบว่ามีบริเวณไหนที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ทรัพย์สินและบุคลากรได้	1
2.2 ควรมีการจัดทำแผนการเดินทางเท้า (Walk way) เพื่อให้พนักงานเดินอย่างเป็นระเบียบ และเพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดจากรถบรรทุกหรือรถขนส่ง	5
2.3 ควรมีการจัดหาบริเวณที่เก็บขยะที่รอการขนย้ายออกนอกบริษัท หรือควรมีภาชนะที่ปิดมิดชิด เพื่อป้องกันอันตรายที่เกิดจากขยะ (รวมทั้งของเสียจากกระบวนการผลิต) รวมทั้งกลิ่นที่อาจก่อให้เกิดความรำคาญได้	3
3. ด้านบุคลากร	
3.1 ควรมีการจัดการฝึกอบรมให้พนักงานมีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยมากขึ้น เช่น จัดให้พนักงานได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความรู้ด้านสารเคมี	3
3.2 ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้พนักงานมีส่วนร่วมในการเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยให้มากขึ้น เช่น อาจมีการให้รางวัลสำหรับพนักงานที่มีส่วนร่วมหรือเสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน	2
3.3 การตรวจสุขภาพประจำปีของพนักงาน ควรมีการตรวจในด้านมะเร็งเพิ่มเติม เพราะอาจมีสารเคมีตกค้างในร่างกายจากการปฏิบัติงานประจำวันได้	2

ตอนที่ 7 ผลการวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน

ผลการวิเคราะห์จากแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน มีดังนี้

1. ด้านเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์

ผู้จัดการคนที่ 1 กล่าวว่า ควรยึดหลักการ 3 หลักการ คือ

- Engineering การออกแบบระบบเครื่องจักร กระบวนการให้ปลอดภัย โดยใช้การประเมินความเสี่ยงอันตราย HAZOP
- Education ควรให้ความรู้พนักงานในการทำงานกับเครื่องจักรนั้นๆ โดยมีขั้นตอนและข้อควรระวังในการใช้งานเครื่องจักร
- Enforcement ควรมีการบังคับใช้กฎระเบียบต่างๆ เกี่ยวกับการทำงานกับเครื่องจักรให้ปลอดภัย

ผู้จัดการคนที่ 2 กล่าวว่า ควรมีการทำการทบทวนเครื่องมือ เครื่องจักรด้านความปลอดภัย ก่อนจะนำเครื่องมือมาใช้งาน หรือถ้ามีการปรับปรุงหรือแก้ไข ก็ควรมีการทบทวนด้านความปลอดภัยทุกครั้ง ก่อนที่จะใช้งานเครื่องมือ เครื่องจักรนั้นๆ

สรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน ด้านเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ ได้แก่ ควรมีการประเมินความเสี่ยงทุกครั้งที่มีการปรับปรุงหรือแก้ไขเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ และควรมีการฝึกอบรมให้พนักงานมีความรู้เกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์นั้นๆ อย่างปลอดภัย

2. ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน

ผู้จัดการคนที่ 1 กล่าวว่า ควรยึดหลักการ 3 หลักการ คือ

- Engineering การออกแบบเพื่อป้องกันความเสี่ยงสู่สิ่งแวดลอม มีการประเมินความเสี่ยงใหม่ทุก 5 ปี และมีการกำจัดความเสี่ยงนั้นๆ
- Education ให้ความรู้พนักงานด้านสิ่งแวดล้อม การซ่อมการป้องกันสารเคมีรั่วไหล
- Enforcement มีการบังคับใช้กฎระเบียบอย่างเคร่งครัด

ผู้จัดการคนที่ 2 กล่าวว่า ควรมีการส่งเสริมด้วยกิจกรรม 5 ส เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดูแล และการเสนอแนะปรับปรุงของพนักงานทุกฝ่ายโดยผ่านกิจกรรม Suggestion

สรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน ได้แก่ ควรมีการประเมินความเสี่ยงของสภาพแวดล้อมการทำงาน และมีการฝึกอบรมให้พนักงานมีความรู้เกี่ยวกับความเสี่ยงนั้นๆ และวิธีการป้องกันอันตรายจากความเสี่ยง รวมทั้งควรมี

การส่งเสริมให้พนักงานมีส่วนร่วมในการดูแลสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัยอยู่เสมอ
โดยผ่านกิจกรรม Suggestion

3. ด้านบุคลากร

ผู้จัดการคนที่ 1 กล่าวว่า ควรเพิ่มเครื่องมือในการส่งเสริมพฤติกรรมด้านความปลอดภัย เพื่อลดหรือกำจัด พฤติกรรมที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe act) และสถานการณ์ที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe condition) โดยมีการใช้ STOP (Safety observation program) โดยให้หัวหน้างานเป็นผู้สังเกตและพูดคุยกับพนักงานเชิงบวก เพื่อกระตุ้นให้ทุกคนทำงานอย่างปลอดภัย และเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับในแง่ของประสิทธิภาพในการปรับปรุงพฤติกรรมความปลอดภัย

ผู้จัดการคนที่ 2 กล่าวว่า พนักงานทุกคนควรรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้งานสามารถสำเร็จไปได้ด้วยดี

สรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานด้านบุคลากร ได้แก่ ควรมีการกระตุ้นให้พนักงานรู้จักหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้งานสำเร็จและปลอดภัย และมีการใช้ STOP Program เพื่อให้หัวหน้างานคอยสังเกตการทำงานของลูกน้องว่าปฏิบัติงานอย่างถูกต้องและปลอดภัยหรือไม่ หากพบว่า ไม่ปลอดภัยควรมีการชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

1. สรุปการศึกษา
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

1.1.2 เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้และลักษณะงานที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

1.1.3 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.1.4 เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

1.2 วิธีดำเนินการศึกษา

1.2.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ พนักงานระดับปฏิบัติการ และหัวหน้างาน จำนวน 34 คน และผู้บริหารระดับผู้จัดการ จำนวน 5 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 2 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามกับพนักงานของบริษัท ไรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด โดยทำการส่งแบบสอบถามให้กับพนักงานระดับปฏิบัติการและหัวหน้างาน จำนวน 34 คน และเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับผู้จัดการ จำนวน 2 คน โดยทำการจัดเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน 2555

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าไควสแควร์ (Chi-Square test) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (The pearson product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์เนื้อหา

1.3 ผลการศึกษา

1.3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานบริษัท ไรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.94 อายุระหว่าง 31-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.35 ระดับการศึกษาระดับอนุปริญญา/ ปวส.และปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 44.12 เท่ากัน อายุงานระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.24 เคยมีประสบการณ์ทำงานจากที่อื่นมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 88.24 เคยมีประสบการณ์การฝึกอบรมก่อนเข้าทำงานกับบริษัทนี้ คิดเป็นร้อยละ 52.94 ทุกคนที่เข้าทำงานบริษัทนี้ ได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยเคยผ่านการฝึกอบรมในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 44.12 และไม่เคยได้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน คิดเป็นร้อยละ 55.88

1.3.2 ผลการวิเคราะห์ด้านความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท ไรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 72.49) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล มีความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 89.71)

1.3.3 ผลการวิเคราะห์ลักษณะงานของพนักงานบริษัท ไรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.22)

1.3.4 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท ไรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 4.36) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พนักงานมีพฤติกรรมด้านการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันอันตราย อยู่ในระดับสูง (เฉลี่ย 4.49)

1.3.5 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และลักษณะงานกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า

1) ปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า ค่า Sig โดยรวมมีค่าเท่ากับ 0.01 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 แสดงว่า ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

2) ปัจจัยด้านลักษณะงาน พบว่าโดยรวม มีค่าสหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.27 แสดงว่า ลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ด้านอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

1.3.6 การศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

- 1) เพศ พนักงานเพศชายมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าเพศหญิง
- 2) อายุ พนักงานที่มีอายุ 41 -45 ปี มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีอายุ 21 - 30 ปี
- 3) ระดับการศึกษา พนักงานที่มีระดับการศึกษาในระดับ อนุปริญญา/ ปวส. มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี
- 4) อายุการทำงาน พนักงานที่มีอายุการทำงาน 16 – 20 ปี มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานมีอายุการทำงานต่ำกว่า 1 ปี
- 5) ประสบการณ์ทำงานจากที่อื่น พนักงานที่ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงานจากที่อื่นมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่เคยมีประสบการณ์การทำงานจากที่อื่น
- 6) ประสบการณ์การฝึกอบรมด้านความปลอดภัยจากที่อื่น พนักงานที่เคยมีประสบการณ์การฝึกอบรมด้านความปลอดภัยจากที่อื่นมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่ไม่เคยมีประสบการณ์การฝึกอบรมด้านความปลอดภัยจากที่อื่น
- 7) ช่วงเวลาที่ได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยครั้งล่าสุด พนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยครั้งล่าสุด ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่ได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยครั้งล่าสุด ในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา
- 8) ประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน พนักงานที่ไม่เคยมีประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่เคยมีประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

2. อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานอยู่ในระดับสูง อาจเป็นเพราะ พนักงานมีการตระหนักและคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัยอยู่เสมอ โดยเฉพาะการปฏิบัติเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ตัวเองและผู้อื่น รวมทั้งพนักงานมีการตระหนักถึงอันตรายที่อยู่รอบตัว โดยทำการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกครั้งที่มีการเข้าไปในพื้นที่อันตราย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ พรเกียรติ เนติขจร (2546) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัย : กรณีศึกษาพนักงานประกอบรถยนต์จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัย พบว่า พนักงานระดับปฏิบัติการโรงงานประกอบรถยนต์มีแรงจูงใจในการป้องกันอันตรายและพฤติกรรมความปลอดภัยในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นลินี ประทับสร (2543) ศึกษาภาวะผู้นำความรู้ ทักษะคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของหัวหน้างานระดับต้นในโรงงานอุตสาหกรรมประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า หัวหน้างานระดับต้นมีความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับมีความรู้มาก มีทักษะคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานในระดับปานกลางและมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานอยู่ในระดับสูง

2.2 ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยและลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด จากการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยและลักษณะงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน อาจเป็นเพราะลักษณะงานจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และพนักงานมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ พนักงานจึงตระหนักและสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกครั้ง ที่เข้าไปในพื้นที่ที่ต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน ความรู้และลักษณะงานจึงสัมพันธ์กับพฤติกรรมของพนักงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกื้อกุล เป้นสุวรรณ (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายบริการลานจอดอากาศยานการบินไทย พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายบริการลานจอดอากาศยานการบินไทยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

2.3 พนักงานบริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน จากการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงเป็นเพศชาย อายุ 41 – 45 ปี ระดับการศึกษาระดับอนุปริญญา/ ปวส. ประสบการณ์การทำงาน 16 – 20 ปี ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงานจากที่อื่น เคยได้รับการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยจากที่อื่น ช่วงเวลาครั้งล่าสุดที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัย คือ 3 เดือนที่ผ่านมาและไม่เคยได้รับอุบัติเหตุจากการทำงานอาจเป็นเพราะพนักงานส่วนใหญ่ทำงานในฝ่ายผลิต มีอายุค่อนข้างสูง และมีประสบการณ์การทำงานมายาวนาน จึงมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานเป็นอย่างดี ทำให้ตระหนักในความสำคัญและมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานสูงกว่าพนักงานที่มีอายุน้อยกว่าและมีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวไลพร ภิญโญ (2544) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัย ศึกษานักงานโรงงานผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัย ผลงานวิจัยของ สุภวัฒน์ เตชะพิทักษ์ (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานบริษัท โคราช เดนกิ จำกัด (K2) พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน โดยเพศชายให้ความสำคัญด้านความปลอดภัย และมีความระมัดระวังมากกว่าเพศหญิงในระดับมาก ผลงานวิจัยของ นภาพร มัทย์พงษ์ถาวร (2543) ได้ศึกษาการรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คนงานก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกัน ตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ประสบการณ์การทำงาน และลักษณะงานที่แตกต่าง ผลงานวิจัยของ นลินี ประทับสร (2543) ได้ศึกษาภาวะผู้นำความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของหัวหน้างานระดับต้นในโรงงานอุตสาหกรรมประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า หัวหน้างานระดับต้นที่มีอายุและการอบรมเรื่องความปลอดภัยต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 ตามลำดับ ผลงานวิจัยของ บัญชา เข็มทอง (2546) ศึกษาในหัวข้อการรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานของพนักงานส่วนผลิต บริษัทเฟื่องฟูอนันต์ จำกัด พบว่า พนักงานที่มีอายุการทำงานแตกต่างกันมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ผลงานวิจัยของกวิณชดา อภิธนาถ (2546) ศึกษาพฤติกรรมกำบังกันอุบัติเหตุในการทำงานของคนงานโรงงานทำเฟอร์นิเจอร์เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร พบว่า ประสบการณ์การรับรู้ความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกำบังกันอุบัติเหตุในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผลงานวิจัยของ วันเฉลิม พลอินทร์

(2549) หัวข้อการวิจัย เรื่องการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในการทำงาน พฤติกรรมความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัท ปูนซีเมนต์ไทย หุ่นยนต์ จำกัด ประสบการณ์การได้รับอุบัติเหตุมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

3.1.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน บริษัทควรจัดการฝึกอบรมเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์อย่างปลอดภัย ความเสี่ยงของสภาพแวดล้อมการทำงานรวมทั้งวิธีป้องกันอันตรายจากความเสียหาย

3.1.2 ด้านลักษณะงาน บริษัทควรมีการจัดหาวิธีเพื่อให้พนักงานมีส่วนร่วมกับกิจกรรมด้านความปลอดภัย รวมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความปลอดภัย เช่น มีการให้รางวัลพิเศษเพื่อเป็นแรงจูงใจ สำหรับพนักงานที่มีการเสนอแนะข้อมูลด้านการจัดการความปลอดภัย เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า พนักงานมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการด้านความปลอดภัยน้อยที่สุด

3.1.3 ด้านพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน บริษัทควรทำให้พนักงานตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดจากการใช้เครื่องจักรผิดวิธี เนื่องจากผลการศึกษาพบว่า พนักงานไม่ได้มีการอ่านคู่มือของอุปกรณ์ก่อนการใช้งานเครื่องจักรทุกครั้ง อาจเป็นเพราะว่าพนักงานมีความรู้ ความชำนาญในการใช้เครื่องจักร จึงทำให้ละเลยการอ่านคู่มือ

3.2 ข้อเสนอแนะในการการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ควรทำการศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นที่อยู่ในเครือบริษัทเดียวกัน

3.2.2 ควรทำการศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

บรรณานุกรม

- กวิณซ์ตา อภิชนาดล (2546) พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงานของคณงาน โรงงานทำเฟอร์นิเจอร์ พื้นที่เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สุขศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- กองทุนเงินทดแทน สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน “ข้อมูลสถิติ” สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2555 จาก <http://www.sso.go.th/wpr/home.jsp>
- กิตติ อินทรานนท์ (2538) วิศวกรรมความปลอดภัย : พื้นฐานของวิศวกร. กรุงเทพมหานคร. วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- เกื้อกูล เป็นสุวรรณ (2548) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานการบินไทย วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) สาขาวิชา รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- คมสันต์ ชงชัย (2549) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการประสบอันตรายหรือบาดเจ็บจากการทำงานของคณงานก่อสร้างในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดขอนแก่น วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- จักรกฤษณ์ ติฐวิบูลย์ (2549) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ระบบความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานฝ่ายผลิต โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการจัดการอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
- เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์ และวิทยา อยู่สุข (2544) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่ได้รับบาดเจ็บ ณ ห้องฉุกเฉิน และอุบัติเหตุ โรงพยาบาลตำรวจ. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- ชัยสิทธิ์ เถлимมีประเสริฐ (2544) สถิติเพื่อนักบริหาร พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรมหาวิทยาลัย
- ชุติมา พันละม้าย (2550) พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในพนักงานอุตสาหกรรมอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอาชีวอนามัย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- ธงชัย สันติวงษ์ (2540) พฤติกรรมองค์กร พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- ชัยชนก เลศักดิ์ (2550) ทักษะคิดด้านความปลอดภัยในกระบวนการทำงานของพนักงานบริษัท
ยูเนี่ยน โฟรเซน โปรดักส์ จำกัด การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นภาพร มัทย์พงษ์ถาวร (2543) การรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของ
คนงานก่อสร้างในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- นลินี ประทับสร (2543) ภาวะผู้นำ ความรู้ ทักษะคิดเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และ
พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของหัวหน้างานระดับต้นในโรงงานอุตสาหกรรมประกอบ
ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรม)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- น้ำทิพย์ แจกภู (2551) ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน กรณีศึกษา บริษัท ไมโครชิฟ
เทคโนโลยี (ไทยแลนด์) จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขา
วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- บัญชา เข้มทอง (2548) การรับรู้การบริหารความปลอดภัยและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการ
ทำงานของพนักงานส่วนผลิต บริษัทเฟื่องฟูอนันต์ จำกัด วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
- บุญถิ่น เอมย่านยาว (2546) การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิด พฤติกรรมการจัดการ
ความปลอดภัยกับการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล : ศึกษาเฉพาะกรณี
พนักงานช่างสายอากาศการไฟฟ้านครหลวง. วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรม
ความปลอดภัย) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ประสิทธิ์ พรหมสุภัทร (2549) ทักษะคิดความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน
ของพนักงานขับรถไฟฟ้า บริษัท ขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์
จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยเกริก
- ปีติ พูนไชยศรี (2550) พฤติกรรมมนุษย์และพฤติกรรมความปลอดภัยการทำงาน. เอกสารการสอน
ชุดวิชาการบริหารงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย หน่วยที่ 7 หน้าที่ 1-47
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พจนารถ บุญญภัทรพงษ์. (2542). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิด พฤติกรรมป้องกัน
อันตราย จากการทำงานของลูกจ้างในโรงงานผลิตลวดในจังหวัดปทุมธานี.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- พรเกียรติ เนติขจร (2546) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัย : กรณีศึกษาพนักงาน
โรงงานประกอบรถยนต์ในจังหวัดสมุทรปราการ วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พรสุข หุ่นรินทร์ (2534) เอกสารประกอบการสอนวิชาการจัดการและบริหารศึกษา. ม.ป.ท.
- พิชญานี ชาตรีจันทร์สกุล (2552) ทศนคติต่อความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท
บางกอก แล็บ แอนด์ คอสเมติก จำกัด ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พิมพ์ใจ สายวิภู. (2541). ความรู้ ทศนคติ และการปฏิบัติต่อความปลอดภัยในการทำงานของ
นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 4 วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วรพจน์ นิลจุก การเพิ่มความปลอดภัยเพื่อประสิทธิภาพการผลิต สืบค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2555
จาก <http://www.thaitrainingtoday.com/article/article02.html>
- วไลพร ภิญโญ (2544) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัย : กรณีศึกษาพนักงาน
โรงงานผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าแห่งหนึ่ง ในจังหวัดสมุทรปราการ วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วันเฉลิม พลอินทร์ (2549) การสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์การ
พฤติกรรมความปลอดภัยและคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานบริษัทปูนซีเมนต์
ไทย หุ่นสง วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรม
และองค์การ. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- วิจิตร บุญยะโทตระ (2536) การศึกษาพฤติกรรมของผู้ขับรถยนต์ก่อนการเกิดอุบัติเหตุ รายงาน
การวิจัยของผู้ขับรถยนต์ กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ
แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2537) วิศวกรความปลอดภัย กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สำนักพิมพ์ฟิสิกส์
เซ็นเตอร์
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2544) วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยในโรงงาน. พิมพ์ครั้งที่ 14
กรุงเทพฯ : สถาบันส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)
- วิฑูรย์ สิมะโชคดีและวีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2544) วิศวกรรมและการบริหารความปลอดภัยใน
โรงงาน. พิมพ์ครั้งที่ 14 กรุงเทพมหานคร : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย - ญี่ปุ่น)

- ศุภวัฒน์ เตชะพิทักษ์ (2548) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
ของพนักงานบริษัท โคราช เคนกิ จำกัด (K2) วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- เสรษฐา ตันติเดชามงคล (2546) ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง การ
สนับสนุนทางองค์กร และพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานระดับปฏิบัติการใน
โรงงานผลิตผลิตภัณฑ์เมลามีนและพลาสติกแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ.
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร)
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สมถวิล เมืองพระ (2537) การศึกษาพฤติกรรมอนามัยของคณงานในระดับปฏิบัติการ เรื่อง การ
ป้องกันอุบัติเหตุเนื่องจากการทำงาน : ศึกษาเฉพาะกรณีอุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์
โลหะเครื่องจักรและอุปกรณ์ เขตอำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา วิทยานิพนธ์
สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สมภพ วงศ์ประसार (2546) พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของคณงานในสถาน
ประกอบการผลิตเครื่องดื่มน้ำและถนอมอาหาร เขตกิ่งอำเภอสามร้อยยอด จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน
ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2524) จิตวิทยาการศึกษา กรุงเทพฯ : บริษัทรวมสาส์น
- สิริพัชร์ เปรมัยเสฐียร (2543) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ ความรู้ การเปิดรับสื่อและพฤติกรรม
ความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับปฏิบัติการใน โรงงานผลิตกระดาษ
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (จิตวิทยาอุตสาหกรรม) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุจิตรา เรืองมงคล (2548) ความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานและคณงานการไฟฟ้าส่วน
ภูมิภาคจังหวัดเพชรบุรี วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
- สุมน นานาพูลสิน (2550) ผลของบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่มีผลต่อพฤติกรรมการทำงาน
กรณีศึกษาพนักงานระดับปฏิบัติการบริษัทปูนซีเมนต์ไทย (ท่าหลวง) จำกัด
วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
อุตสาหกรรมและองค์กร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อาภาภรณ์ อินทนนท์ (2549) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพการปรับตัวเพื่อสู่ความเป็นเลิศ ความ
เหนียวแน่นในงานกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานระดับ
ปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เอมอัชฌา วัฒนานุรานนท์ (2548) ความปลอดภัย พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไอ
เอส. พรีเมียมติ้ง เฮ้าส์

Clarke, Sharon. (2006). Safety climate in an automobile manufacturing plant: The effects of work
environment, job communication and safety attitudes on accidents and unsafe
behaviour . Manchester Business School, University of Manchester, Manchester,
UK.

Donald, Lan. (2003). Managing safety: an attitudinal-based approach to improving safety in
organizations. Senior Lecturer, Safety Research Unit, Department of Psychology,
University of Liverpool, Liverpool, UK

Evelyn Ai Lin Teo. (2005). Fostering safe work behaviour in workers at construction sites.
Department of Building. National University of Singapore. Singapore.

Langford, D. (2002). Safety behaviour and safety management: its influence on the attitudes of
workers in the UK construction industry. Department of Civil Engineering,
Strathclyde University, Glasgow G4 0NG, UK).

Lee Joseph, Cronbach. (1972). The dependability of behavioral measurement : theory of
generality for scales and profiles. By Lee J. Cronbach and others. New York: Willey.

Robert, Goldenson M. (1984). Longman Dictionary of Psychology and Psychiatry. New York :
Longman.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

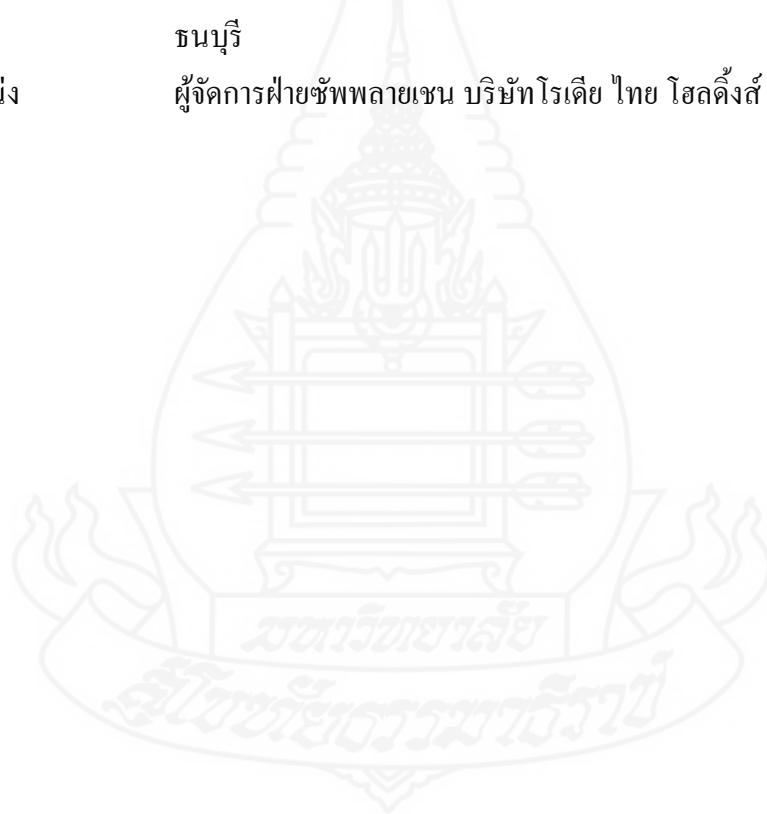

ภาคผนวก ก

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม

- ชื่อ – สกุล นางระวีวรรณ รัฐอมฤต
 วุฒิการศึกษา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ตำแหน่ง ผู้จัดการโรงงาน บริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด
- ชื่อ – สกุล นางศิริรัตน์ ปิ่นทอง
 วุฒิการศึกษา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
 ตำแหน่ง ผู้จัดการฝ่ายคุณภาพ บริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด
- ชื่อ – สกุล นายคมสันต์ เอกศรีสกุล
 วุฒิการศึกษา วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
 ธนบุรี
 ตำแหน่ง ผู้จัดการฝ่ายซัพพลายเชน บริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด

คำชี้แจง เกี่ยวกับคำถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานบริษัท โรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด ซึ่งเป็นการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระของนักศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 5 ส่วนคือ
 - ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพนักงาน
 - ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน
 - ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานในการทำงาน
 - ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน
 - ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านความปลอดภัยในกระบวนการทำงาน
3. ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามทุกข้อ โปรดตอบตรงกับความเป็นจริงและตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
4. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบต่อการใช้งานในหน้าที่ของท่านแต่ประการใด
5. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของท่านจะถือเป็นความลับ และจะนำผลมาใช้สำหรับการศึกษาในครั้งนี้เท่านั้น

แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1.1 เพศ

ชาย

หญิง

1.2 อายุ

21 – 25 ปี

26 – 30 ปี

31 – 35 ปี

36 – 40 ปี

41 – 45 ปี

46 – 50 ปี

51 – 55 ปี

56 – 60 ปี

1.3 ระดับการศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า

มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

อนุปริญญา / ปวส.

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

1.4 อายุงานในบริษัทนี้

ต่ำกว่า 1 ปี

1 - 2 ปี

3 - 5 ปี

6 - 10 ปี

11 - 15 ปี

16 - 20 ปี

มากกว่า 20 ปี

1.5 ก่อนที่ท่านจะมาทำงานในบริษัทโรเดีย ไทย โซลคิงส์ จำกัด ท่านเคยทำงานที่อื่นมาก่อนหรือไม่

ไม่เคย

เคย

1.6 ก่อนที่ท่านจะเข้าทำงานในบริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมในเรื่องเกี่ยวกับ “ระบบความปลอดภัยในการทำงาน” หรือไม่ ถ้าเคย ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมจากที่ใด

ไม่เคย

เคย

1.7 ตั้งแต่ท่านเข้ามาทำงานในบริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด ท่านเคยได้รับคำชี้แจง / แนะนำหรือการฝึกอบรมเกี่ยวกับ “ระบบความปลอดภัยในการทำงาน” หรือไม่

ไม่เคยได้รับการชี้แจง / ฝึกอบรม

เคยได้รับการชี้แจง / ฝึกอบรม (ตอบข้อ 1.8 ต่อ)

1.8 กรณีที่ท่านตอบว่าเคยได้รับการชี้แจง / ฝึกอบรม ครั้งสุดท้ายที่ท่านได้รับการชี้แจง / ฝึกอบรมคือช่วงใด

ช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา

ช่วง 3 เดือนที่ผ่านมา

ช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา

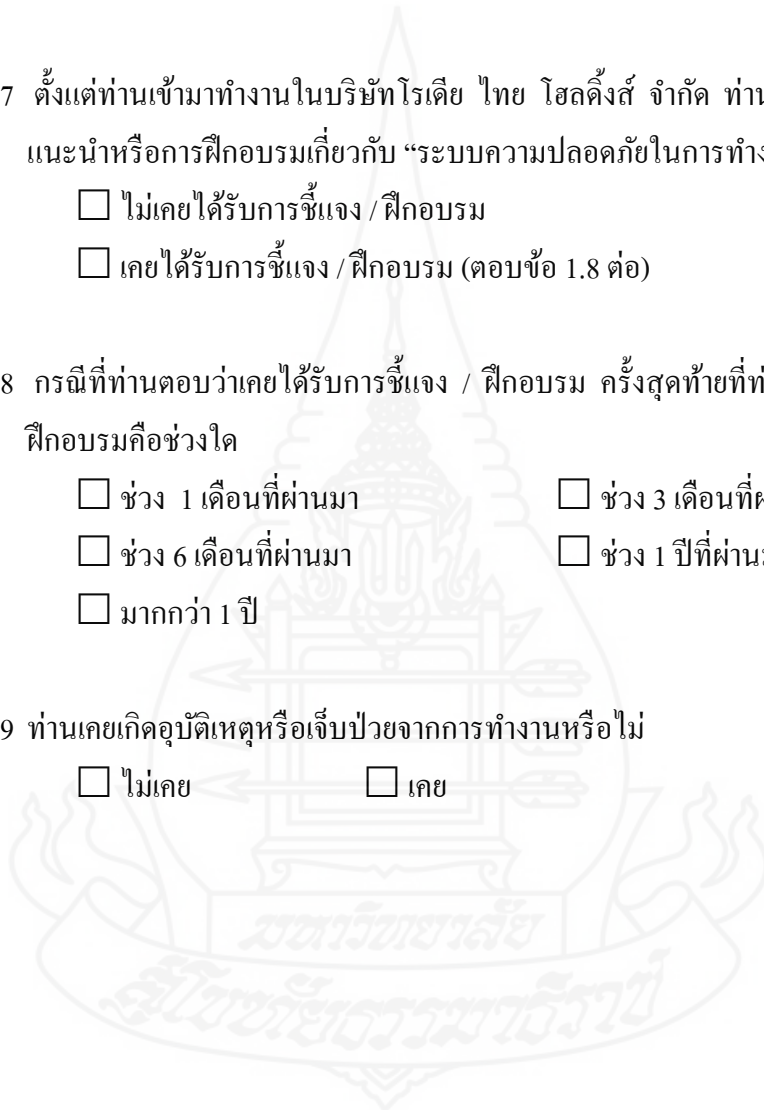
ช่วง 1 ปีที่ผ่านมา

มากกว่า 1 ปี

1.9 ท่านเคยเกิดอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยจากการทำงานหรือไม่

ไม่เคย

เคย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

2.1 ข้อใดต่อไปนี้เป็นข้อความหมายของความปลอดภัยในการทำงาน

- สภาพการทำงานที่ได้ค่าจ้างสูง สวัสดิการดี
- สภาพการทำงานที่ปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดอุบัติเหตุ การประสบอันตรายโรค หรือการเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงาน
- สภาพการทำงานที่หลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

2.2 กิจกรรมที่กำหนดต่อไปนี้ ข้อใดเป็นกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัย

- การปรับปรุงแสงสว่างในที่ทำงาน
- การจัดสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงาน
- การฝึกซ้อมปฐมพยาบาลเบื้องต้น

2.3 ข้อใดต่อไปนี้เป็นหลักการควบคุมอันตรายจากสารเคมีที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

- การใช้สารเคมีที่มีอันตรายน้อยกว่าแทน
- การป้องกันที่ตัวพนักงาน โดยใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
- การยกเลิกการใช้สารเคมี

2.4 ข้อใดเป็นการควบคุมที่แหล่งกำเนิดหรือต้นตอของโรค

- การติดตั้งระบบระบายอากาศเฉพาะที่
- การตรวจสอบสภาพสิ่งแวดล้อมในการทำงาน
- การติดตั้งสัญญาณเตือนภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้น

2.5 สาเหตุใดคือสาเหตุสำคัญที่สุดของการประสบอันตรายจากการใช้เครื่องมือ

- ไม่ใช้เครื่องมือให้ถูกต้องกับขนาด และชนิดของงานที่จะทำ
- ไม่มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือ และใช้เครื่องมือที่ไม่ปลอดภัย
- ใช้เครื่องมือไม่ปลอดภัย และวัสดุที่ใช้ทำเครื่องมือไม่เหมาะสม

- 2.6 ข้อใดคือหลักการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
- ให้นักงานเลือกใช้ตามที่ฝ่ายจัดซื้อเสนอแนะมา
 - เลือกใช้ตามลักษณะอันตราย
 - กำหนดให้พนักงานทุกคนใช้และเหมาะสมกับงานที่ทำ
- 2.7 ข้อใดคือมาตรฐานสากลทั่วไปที่เกี่ยวข้องที่จะใช้ร่วมกับสัญลักษณ์ความปลอดภัย
- ทางออกฉุกเฉิน
 - บริเวณห้ามเข้า
 - บริเวณที่ต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตราย
- 2.8 ข้อใดเป็นความหมายของ “เซฟการ์ด”
- อุปกรณ์หรือชิ้นส่วนที่ติดตั้งเพื่อป้องกันชิ้นงานเข้าเครื่องจักรตามจังหวัดการทำงาน
 - อุปกรณ์ที่ติดตั้งขึ้นเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ หรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้น
 - อุปกรณ์ที่ติดตั้งเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 2.9 ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องที่สุดเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ทำให้เกิดโรคจากการทำงาน
- ภาวะสุขภาพผู้ทำงาน เชื้อโรค สิ่งแวดล้อมในการทำงาน
 - ผู้ปฏิบัติงาน สิ่งแวดล้อมในการทำงาน สิ่งแวดล้อมทั่วไป
 - ภาวะสุขภาพผู้ทำงาน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของคนงาน
- 2.10 ข้อใดคือความหมายของการเฝ้าระวังสุขภาพของพนักงานในสถานประกอบการ
- การสืบค้นสาเหตุ และการรักษาสุขภาพที่ก่อให้เกิดการเจ็บป่วย
 - การเฝ้าติดตามการเปลี่ยนแปลงภาวะสุขภาพอันตรายอันเกิดจากการทำงาน
 - การเฝ้าติดตามการเปลี่ยนแปลงสุขภาพอย่างต่อเนื่องอันเกิดจากการทำงาน
- 2.11 ข้อใดคือขั้นตอนที่สำคัญของระบบอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
- การทบทวนสถานการณ์เริ่มต้น การกำหนดนโยบายอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
 - การวางแผน การนำไปใช้ และการปฏิบัติ
 - การทบทวนการจัดการ การตรวจสอบ และการปฏิบัติ

- 2.12 ข้อใดไม่ถูกต้องในการทดสอบสมรรถภาพการได้ยิน
- ให้คนงานงครับฟังเสียงดังก่อนการตรวจการได้ยินอย่างน้อย 12 ชั่วโมง
 - เสียงในห้องตรวจไม่ควรเกิน 40 เดซิเบล
 - ควรมาถึงห้องทดสอบ และนั่งพักอย่างน้อย 5 นาที
- 2.13 นายจ้างต้องจัดมาตรการความปลอดภัยให้กับลูกจ้าง เช่น เข็มขัดนิรภัย จัดตาข่ายรองรับ เมื่อลูกจ้างต้องปฏิบัติงานสูงจากพื้นกี่เมตร
- ตั้งแต่ 1.00 เมตรขึ้นไป
 - ตั้งแต่ 2.00 เมตรขึ้นไป
 - ตั้งแต่ 3.00 เมตรขึ้นไป
- 2.14 ท่านคิดว่าอุบัติเหตุสามารถเกิดขึ้นได้จากสาเหตุใดมากที่สุด
- การทำงานด้วยความประมาท
 - ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
 - อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลไม่เพียงพอ
- 2.15 ในขณะที่ปฏิบัติงาน ท่านคิดว่ามีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลหรือไม่
- มีความจำเป็นต้องใช้ทุกครั้งที่ปฏิบัติงานตามลักษณะของงานที่ทำ
 - มีความจำเป็นต้องใช้เพราะจะมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยคอยตรวจสอบ
 - ไม่มีความจำเป็นต้องใช้เพราะปฏิบัติงานเพียงระยะเวลาสั้นๆ
- 2.16 การทำงานในสถานที่ที่มีสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัยในแผนกของท่าน ควรทำอย่างไร
- รีบปฏิบัติงานให้เสร็จโดยเร็วและแจ้งให้หัวหน้างานรับทราบ
 - แจ้งผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จก่อนแล้วให้แผนกความปลอดภัยเข้าปฏิบัติงานก่อน
 - แจ้งผู้เกี่ยวข้องให้ดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จก่อนจึงจะเข้าปฏิบัติงานได้

2.17 ในกรณีที่คุณพบเห็นเหตุเพลิงไหม้ซึ่งเป็นเพลิงไหม้ชนิดเบื้องต้น และในบริเวณนั้นมีท่าน
เพียงคนเดียวเท่านั้น ท่านจะปฏิบัติอย่างไรเป็นอันดับแรก

- ตะโกนเสียงดังๆ เพื่อให้คนอื่นทราบ
- โทรแจ้งแผนกความปลอดภัยทันที
- ดับไฟเบื้องต้นด้วยอุปกรณ์ดับเพลิงที่ติดตั้งอยู่ในบริเวณนั้น

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงานในการทำงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับลักษณะงานของท่านมากที่สุด โดยท่านเห็นว่า
ข้อความต่อไปนี้ตรงกับลักษณะงานของท่านมากที่สุดเพียงใด เมื่อแบ่งเป็น 5 ระดับคือ

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ในแผนกของท่านมีการป้องกันการสัมผัสกับสารเคมีอย่างเหมาะสม					
2	ในการปฏิบัติงานของท่าน มีการระมัดระวังการสัมผัสกับสารเคมี					
3	พนักงานในแผนกของท่านมีความเข้าใจเรื่องการใช้อุปกรณ์ป้องกันสารเคมี					
4	ในแผนกของท่านมีการป้องกันการสูดดมไอระเหยของสารเคมี					
5	ในการปฏิบัติงานประจำวันของท่านมีการป้องกันโรคที่เกิดจากการสัมผัสและสูดดมสารเคมี					
6	ท่านเข้าร่วมประชุม/อบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยทุกครั้ง					

ข้อ	ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7	ในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินท่านมีความพร้อมที่จะปฏิบัติตามแผนฉุกเฉิน					
8	ท่านควรสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกครั้งปฏิบัติงานในพื้นที่ที่กำหนดให้ใส่อุปกรณ์					
9	ในแผนกของท่านมีการจัดอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆ อย่างเป็นระเบียบ					
10	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการด้านความปลอดภัย					

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติงานของท่านมากที่สุด โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	ปฏิบัติทุกครั้ง
4	หมายถึง	ปฏิบัติบ่อยครั้ง
3	หมายถึง	ปฏิบัติบางครั้ง
2	หมายถึง	ปฏิบัตินานๆครั้ง
1	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติเลย

ข้อ	ข้อความ	ปฏิบัติ ทุก ครั้ง	ปฏิบัติ บ่อย ครั้ง	ปฏิบัติ บาง ครั้ง	ปฏิบัติ นานๆ ครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ เลย
1	ท่านตรวจเช็คอุปกรณ์ เครื่องมือก่อนลงมือปฏิบัติงาน					
2	ท่านใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือโดยศึกษาคู่มือการใช้งานก่อน					
3	ท่านเก็บเครื่องมือ เครื่องใช้ให้เรียบร้อยหลังจากการปฏิบัติงาน					
4	ท่านแจ้งหัวหน้างานทราบ เมื่อพบว่าอุปกรณ์ เครื่องจักร ชำรุด					
5	ท่านทำความสะอาดเครื่องมือ เครื่องใช้หลังการปฏิบัติงาน					
6	ท่านปฏิบัติตามคำแนะนำการใช้อุปกรณ์ต่างๆทุกขั้นตอน					
7	ท่านไม่หยอกล้อกับผู้อื่นขณะปฏิบัติงาน					
8	ท่านปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังอันตรายที่จะเกิดขึ้น					

ข้อ	ข้อความ	ปฏิบัติ ทุก ครั้ง	ปฏิบัติ บ่อย ครั้ง	ปฏิบัติ บาง ครั้ง	ปฏิบัติ นานๆ ครั้ง	ไม่ ปฏิบัติ เลย
9	ในขณะที่ท่านปฏิบัติงานและก่อน ปฏิบัติงาน ท่านปฏิบัติตามระเบียบและ คำแนะนำของหัวหน้างานเกี่ยวกับความ ปลอดภัยอย่างเคร่งครัด					
10	ท่านรีบแจ้งหัวหน้างานทันทีที่มีอุบัติเหตุ เกิดขึ้นกับท่านหรือผู้อื่น					
11	ท่านสวมชุดทำงาน/ ชุดแต่งกายรัดกุมและ เหมาะสมในการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง					
12	ท่านตรวจตราบริเวณ โรงงานหรือพื้นที่ ปฏิบัติงานให้ปลอดภัยก่อนลงมือ ปฏิบัติงาน					
13	ท่านลงมือปฏิบัติงานเมื่อเห็นว่าไม่เกิด อันตราย/ อุบัติเหตุต่อตัวท่านเองหรือผู้อื่น					
14	ท่านไม่ทำให้ผู้อื่นได้รับอันตรายจากการ ปฏิบัติงานของตัวท่านเอง					
15	ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกัน/ ส่งเสริมความปลอดภัยที่บริษัทจัดขึ้น					

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการด้านความปลอดภัยในกระบวนการทำงาน

1. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง / บริหารจัดการด้านความปลอดภัย
ในการทำงานของบริษัท

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

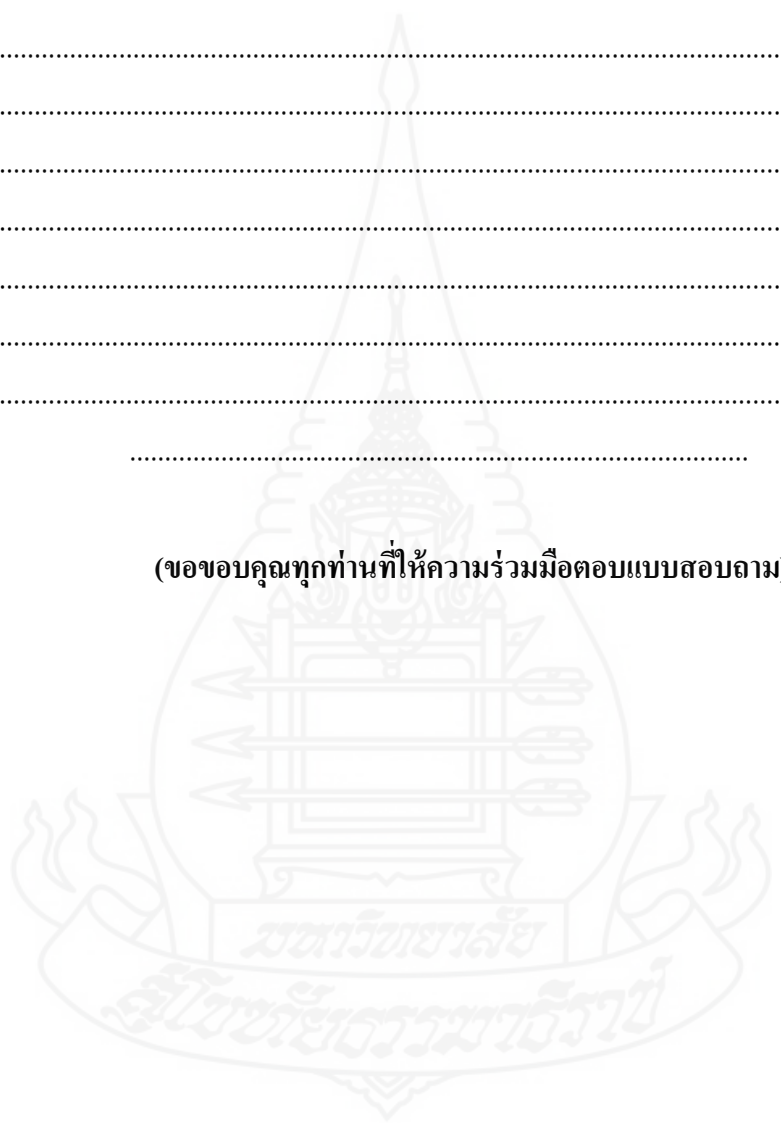
.....

.....

.....

.....

(ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม)

ภาคผนวก ค
แบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน

1) ท่านมี แนวทางในการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานอย่างไร

ด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านบุคลากร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวสุนทรี เลิศล้ำ
วัน เดือน ปีเกิด	6 มีนาคม 2524
สถานที่เกิด	จังหวัดสุพรรณบุรี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการ อาหาร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
สถานที่ทำงาน	บริษัทโรเดีย ไทย โฮลดิ้งส์ จำกัด
ตำแหน่ง	QHSE Administrator

